

3.5 การพิจารณาสาเหตุการเสื่อมสภาพและมาตรการรับมือ

ในที่นี้ จะกล่าวถึงวิธีการเตรียมรับมือและการคาดการณ์และสันนิษฐานถึงการเสื่อมสภาพและสภาพปัจจุบันโดยมุ่งเน้นที่ปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละแห่งซึ่งเป็นแบ่งเป็นสะพานคอนกรีตอัดแรง (7 สะพาน) สะพานโครงถัก (3 สะพาน) และสะพานขึงเคเบิล (2 สะพาน)

3.5.1 โครงสร้างส่วนบน

(1) สะพานคอนกรีตอัดแรง

ในที่นี้ จะกล่าวถึงรอยแตกที่เกิดขึ้นกับสะพานคอนกรีตอัดแรง ซึ่งในช่วงท้ายจะกล่าวถึงผลการทดสอบแบบไม่ทำลาย

1) รอยแตกรูปตัว V ที่เกิดขึ้นในปลายตอม่อริมที่อยู่ใต้น้ำ

สะพานพระราม 4 และพระราม 5 รวมทั้งสะพานอื่น ๆ มองเห็นรอยแตกรูปตัว V บริเวณฐานตอม่อ สิ่งนี้สันนิษฐานได้ว่ามีรอยแตกเมื่อมีการต่อเติมแผ่นรองท้องสะพานและกำแพงกันขวางหลังจากที่ต่อเติมแผ่นพื้นด้านล่าง การเติมคอนกรีตและติดตั้งแผ่นกรอบบริเวณกำแพงกันขวางและแผ่นรองท้องสะพานหลังจากที่แผ่นพื้นด้านล่างเกิดการแข็งตัวแต่ว่าในตอนนั้นเกิดรอยแตกที่ตำแหน่งที่อยู่ลึกลงไปมาก ตำแหน่งที่ทำให้เกิดรอยแตกนั้นเป็นการยากที่จะคาดว่าจะมีการพัฒนาขึ้นบริเวณที่มีการบีบอัดจากโครงสร้าง การจัดการรอยแตกจึงคิดว่าเป็นการอัดซีเมนต์จะดีกว่า

2) คานหลัก

ตรวจสอบพบหินปูนและรอยแตกบริเวณคานในช่วงคานที่ 3 ซึ่งอยู่ใกล้กับแนวแม่น้ำบริเวณริมฝั่งขวาของสะพานตากสิน (ฝั่งธนบุรี) อีกทั้ง ยังพบการเปลี่ยนรูปร่างลักษณะเดียวกันที่พื้นผิวแผ่นปีก ทั้งสองด้านจากตอม่อของแนวป้องกันราว 23 เมตรเหนือแม่น้ำ

การเปลี่ยนรูปร่างนี้ ขณะที่พบสันนิษฐานว่าเป็น Coil Joint In จากการปรากฏที่พื้นผิวด้านบนที่เกิดจากทรายตามรอยแตกโดยสันนิษฐานว่าเป็นขั้นตอนของการก่อสร้าง ความเป็นไปได้ในการพัฒนารอยแตกนี้ คาดว่ามีค่ามากและจำเป็นต้องมีมาตรการป้องกันการรั่วซึมของน้ำจากด้านบนและมีการอุดวัสดุซีล

3) ผลการตรวจสอบแบบไม่ทำลาย

โครงสร้างคอนกรีตโดยทั่วไปอยู่ในสภาพดีและมีรอยแตกเล็กน้อย ตัวอย่างเช่น การปรากฏของการเสริมแรงด้วยเหล็กเส้นที่มองเห็นภายในขอบกันชนของสะพานในประเทศญี่ปุ่นนั้นไม่มีเลย

ในที่นี้ ได้ทดลองทดสอบเกี่ยวกับสภาพการวางเหล็กเส้น ความลึกของตำแหน่งเหล็กเสริมที่ใช้เรดาร์คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าพร้อมกับการตรวจสอบระดับความแข็งของคอนกรีตด้วยค้อนทดสอบ ทว่า เนื่องจากไม่มีแบบแปลนเพื่อพิจารณาผลลัพธ์ได้อย่างละเอียดจึงไม่สามารถเปรียบเทียบกับค่าที่ดำเนินการกับแบบแปลนได้

ตาราง 3.5.1: ผลลัพธ์การทดสอบแบบไม่ทำลาย

ชื่อการทดสอบ ชื่อสะพาน	การวัดความแข็งแรงแบบสะท้อนกลับ (N/mm^2) การตรวจสอบระดับความแข็งแรงของ คอนกรีต	เรดาร์คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (mm) การตรวจสอบระยะการวางเหล็กเส้นและความ ลึกของตำแหน่งเหล็กเสริม
สะพานพระราม 4 (สร้างเสร็จปี 2006)	เฉลี่ย $29 N/mm^2$ (ส่วนตอม่อ) ($26.7-30.8 N/mm^2$)	<ul style="list-style-type: none"> เหล็กเส้นที่มีระยะเสมอกัน (การเสริมเหล็กเส้น 100 มม. การวางเหล็กเส้น 150 มม.) ความลึกของตำแหน่งเหล็กเสริม 50 มม.
สะพานพระราม 5 (สร้างเสร็จปี 2002)	เฉลี่ย $32 N/mm^2$ (ส่วนตอม่อ) ($31.4-33.3 N/mm^2$)	<ul style="list-style-type: none"> เหล็กเส้นที่มีระยะเสมอกัน (การเสริมเหล็กเส้น 300 มม. การวางเหล็กเส้น 150 มม.) ความลึกของตำแหน่งเหล็กเสริม 58 มม.
สะพานพระปิ่นเกล้า (สร้างเสร็จปี 1984)	$24 N/mm^2$ (ส่วนขอบกันชน)	<ul style="list-style-type: none"> การวางเหล็กเส้นมีการกระจายตัว (การเสริมเหล็กเส้น 150-300 มม.) ความลึกของตำแหน่งเหล็กเสริม 44.8 มม.

(2) สะพานโครงถัก

ในที่นี้ จะกล่าวถึง สนิมเหล็ก ความล้าและการเปลี่ยนรูปทรงของวัสดุ ซึ่งเป็นความเสียหายหลักของสิ่งก่อสร้างประเภทเหล็ก

1) สนิมเหล็ก

ได้ดำเนินการตรวจวัดเกลือที่ติดกับพื้นผิวด้านหน้าที่ทำเคลือบสีเพื่อดำเนินการคาดการณ์การเสื่อมสภาพของวัสดุที่เกิดจากสนิมเหล็กเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างประเภทเหล็ก อีกทั้ง ยังได้ดำเนินการตรวจวัดความหนาเพื่อยืนยันถึงปริมาณสนิมเหล็กที่พบอยู่ในปัจจุบัน อนึ่งตำแหน่งของสะพานกรุงธน สะพานพุทธ และสะพานกรุงเทพอยู่ห่างจากแนวชายฝั่งทะเล 26 กม. 22 กม. และ 18 กม.ตามลำดับ

a) การตรวจวัดปริมาณเกลือที่ติดอยู่

เมื่อพิจารณาจากผลการตรวจวัดจึงทำให้เข้าใจว่าพื้นผิวด้านบนและด้านข้างมีผลข้างเคียงจากการชะล้างด้วยน้ำฝนซึ่งเป็นเหตุให้ปริมาณเกลือลดน้อยลงเมื่อเทียบกับด้านล่างที่ไม่ได้ถูกชะล้างด้วยน้ำฝน อีกทั้งจากระยะเวลาที่มีการทาเคลือบสีใหม่ ความแตกต่างของปริมาณเกลือที่เกาะอยู่บริเวณสะพานพุทธที่ถูกทาเคลือบสีใหม่เมื่อปี 2001 ทำให้พื้นผิวด้านล่างของชั้นสวนแนวเฉียงมีค่า 56.6 มิลลิกรัม/ตารางเมตร ซึ่งค่าดังกล่าวเป็นค่าที่เกินความคาดการณ์

b) การตรวจวัดความหนา

ดำเนินการตรวจวัดความหนาของโครงสร้างบางจุดบนชั้นงานหลักที่มีอายุ 50-80ปีโดยใช้อุปกรณ์ บางจุดพบว่าความหนาลดลงประมาณ 2มิลลิเมตร

c) การคาดการณ์การเสื่อมสภาพและมาตรการรับมือ

เนื่องจากไม่สามารถหาแบบแปลนโครงสร้าง เอกสารการคำนวณแบบที่เกี่ยวข้องกับการลดความหนาจึงไม่กล่าวถึงในเชิงความเห็นด้านความปลอดภัย โครงถักเป็นโครงสร้างที่ยึดติดและบริเวณของเสียบชั้นสวน คานหลักที่รองรับแผ่นพื้นนั้นเป็นชั้นงานที่รองรับแรงโดยตรง คานขอยจะรับแรงบิด จุดที่บรรจบกันระหว่างโครงถักตัวล่างกับคานขวางก็เช่นเดียวกัน ดังนั้นแล้วสะพานโครงถักจึงมีโครงสร้างที่มี Degree of redundancy สูง

จากความเห็นของผู้ตรวจสอบคิดว่ายังไม่ต้องรีบซ่อมแซมเนื่องจากความหนาของชั้นงานไม่ได้ลดลงมากจนอาจส่งผลกระทบต่อโครงสร้างหลัก สำหรับสะพานโครงถักมีการจำกัดน้ำหนักรถ (รวมจำนวนแกนล้อรถ) อีกทั้งยังมีการเข้าไปทาสีใหม่จึงเป็นการป้องกันไม่ให้ความหนาของแผ่นเหล็กลดลง

ที่ญี่ปุ่น ค่าปริมาณเกลือที่ยอมรับได้คือค่า NaCl ที่ต่ำกว่า 50 มิลลิกรัม/ตารางเมตร และในสปีชบางชนิดอาจยอมรับได้ถึง 100มิลลิกรัม/ตารางเมตร และก่อนที่จะเข้าไปทาสีใหม่นั้นควรจะเข้าไปดำเนินการชะล้างคราบเกลือที่ติดอยู่บนผิววัสดุก่อน

สำหรับภาครักษาในประเทศไทย มีการระบุไว้ว่าจะล้างสีเก่าออกก่อนจึงจะทาสีใหม่ สำหรับชั้นงานที่มีสนิมก็จะใช้วิธีการพ่นทรายขัดสนิมออกจากนั้นจึงทาสีใหม่ ส่วนชั้นงานที่ไม่มีสนิมก็จะล้างทำความสะอาดด้วย

อนึ่ง รายละเอียดการตรวจสอบแบบไม่ทำลายความเสียหายจะอธิบายไว้ในAppendix 5

ชื่อการทดสอบ ชื่อสะพาน	การตรวจวัดปริมาณเกลือ (มิลลิกรัม/ตารางเมตร) (ค่าเฉลี่ย)	การตรวจวัดความหนา (มม.) การยืนยันการลดลงของความหนาในวัสดุเหล็ก
สะพานกรุงธน (สร้างเสร็จปี 1958) (ทาสีใหม่ปี 2010)	<ul style="list-style-type: none"> • ชั้นส่วนแนวเฉียง แนวตั้งจาก คานส่วนปลาย (ด้านข้าง) 6.7 มิลลิกรัม/ตารางเมตร • ชั้นส่วนแนวเฉียงและคานส่วนปลาย (ด้านล่าง) 29.5 มิลลิกรัม/ตารางเมตร 	<ul style="list-style-type: none"> • ความหนาไม่ลดลง
สะพานพุทธ (สร้างเสร็จปี 1932) (ทาสีใหม่ปี 2001)	<ul style="list-style-type: none"> • คานส่วนปลายและชั้นส่วนแนวเฉียง (ด้านบน) 30.7 มิลลิกรัม/ตารางเมตร • คานส่วนปลายและชั้นส่วนแนวเฉียง (ด้านWeb) 11.7 มิลลิกรัม/ตารางเมตร • คานส่วนปลายและชั้นส่วนแนวเฉียง (ด้านล่าง) 56.6 มิลลิกรัม/ตารางเมตร 	<ul style="list-style-type: none"> • คานส่วนปลายและชั้นส่วนแนวเฉียง (แผ่นปีกบน) ความหนาลดลงราว 2 มม. (โดยรอบ 19 มม. ตำแหน่งที่ความหนาลดลง 17 มม.) • ตำแหน่งของแผ่นเหล็กที่สัมผัสกับคานส่วนปลายและชั้นส่วนแนวเฉียง ความหนาลดลง 1-3 มม. (โดยรอบ 10 มม. ตำแหน่งที่ความหนาลดลง 7-9 มม.)
สะพานกรุงเทพ (สร้างเสร็จปี 1959) (ทาสีใหม่ปี 2005)	<ul style="list-style-type: none"> • คานส่วนปลาย ชั้นส่วนแนวตั้งฉากและ Web ส่วนเปิดปิด 11.1 มิลลิกรัม/ตารางเมตร • คานส่วนปลายและส่วนเปิดปิด (พื้นผิวด้านล่าง) 38.3 มิลลิกรัม/ตารางเมตร 	<ul style="list-style-type: none"> • ตำแหน่งที่เกิดสนิมเหล็กบริเวณปลายด้านล่างของวัสดุที่เสริมแนวตั้งฉากส่วนเปิดปิด ความหนาลดลง 3-7 มม. (โดยรอบ 13 มม. ตำแหน่งดังกล่าว 7-10 มม.)

ตาราง 3.5.2: สรุปผลลัพธ์การตรวจสอบแบบไม่ทำลาย (สะพานโครงถักเหล็ก)

2) ความล้า

2-1 สภาพความทนทานต่อความล้าของสะพานโครงถัก

ในบรรดาสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา 12 แห่ง มีสะพานโครงถัก 3 สะพาน (สะพานกรุงธน สะพานพุทธ และสะพานกรุงเทพ) ที่ยังใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งสะพานแต่ละแห่งทนทานต่อการใช้งานยาวนานหลังจากก่อสร้าง DRR ซึ่งเป็นผู้ควบคุมเส้นทางได้เปลี่ยนแปลงข้อจำกัดของรถยนต์ที่เคลื่อนผ่านของสะพานเหล่านี้ไปตามยุคสมัย ทว่า ในสภาพความเป็นจริงที่กล่าวถึงในการตรวจสอบปริมาณการสักรแยกตามชนิดรถยนต์นั้น มีรถยนต์ราว 1% บริเวณสะพานกรุงธนที่ไม่ปฏิบัติตามข้อจำกัดการบรรทุกและเป็นรถยนต์ที่ไม่ได้อนุญาตให้เคลื่อนผ่าน

กรณีที่ตั้งานถึงสภาพความทนทานต่อความล้าของวัสดุโครงสร้างเหล็ก โดยพื้นฐานทั่วไปแล้ว การบรรทุกเป็นสองเท่าจะมีผลกระทบเป็น 8 เท่าต่อวัสดุโครงสร้างเหล็ก จึงขออธิบายเกี่ยวกับสภาพความทนทานต่อความล้าที่ควรจับตามองในรถยนต์ที่มีขนาดใหญ่ (รถบรรทุก รถเทรลเลอร์ขนาดกลางและรถ

เทรลเลอร์)

สะพานที่เป็นเป้าหมายคือสะพานกรุงธน เหตุผลก็คือได้รับการยืนยันว่ามีรถยนต์ที่เกินกว่าข้อจำกัดการเคลื่อนผ่านอยู่มาก ส่วนสะพานกรุงธนและกรุงเทพมหานครมีลักษณะเดียวกันสามารถใช้ผลการตรวจวัดการบิดเบี้ยวโดยใช้รถยนต์ทดลองวิ่งซึ่งดำเนินการโดยบริษัทที่ปรึกษาเมื่อหลายปีงบประมาณที่ผ่านมา อนึ่ง ในส่วนของสะพานพุทธที่มีระยะเวลาเปิดใช้งานที่นานที่สุด ทางใจกล้าไม่ได้รับแบบคำนวณ จึงไม่สามารถให้คำแนะนำโดยละเอียดได้

a) บทสรุปของการทดสอบการบรรทุกน้ำหนักเชิงสถิตย์

- ดำเนินการทดสอบโดยปิดการจราจรบนสะพานกรุงธน
- ตำแหน่งในการวิ่ง (ความเร็ว 5 กม.) ความคู่กันของรถยนต์ 2 คัน น้ำหนักบรรทุก 25 ตัน (3 เพลา 10 ล้อ) ซึ่งดำเนินการเป็น 2 กรณีคือ วิ่งโดยให้ล้อรถห่างจากแนวเส้นด้านข้าง 1.2 เมตร อีกกรณีหนึ่งคือวิ่งโดยให้ล้อรถเข้ามาในแนวเส้นแบ่งผิวจราจร 1.2 เมตร
- ตำแหน่งตรวจวัดการบิดเบี้ยวส่วนที่ต้องจับตาดูในครั้งนี่คือ วัสดุในแนวตั้งฉาก ชิ้นส่วนแนวเฉียง โครงถักตัวบน โครงถักตัวล่าง คานพื้นและคานช้อย ซึ่งการบิดเบี้ยวของแผ่นพื้นปีกล่างใต้เส้นแยกตัวรถใกล้ศูนย์กลางระยะห่างระหว่างตอม่อกับตอม่อตัวริม (Span) มีค่าเท่ากับ 92 μ
- จากการทดสอบเพื่อกำหนดการผ่านและไม่ผ่านของผลิตภัณฑ์วัสดุเหล็ก (Coupon Test) เทียบเท่า SS400
- ค่าสัมประสิทธิ์ความเหน็ดของวัสดุเหล็กกล้าเท่ากับ 20,000MPa จากการทดสอบ

เกิดแรงเค้น (Stress) 19.3N/mm² จากปริมาณการบิดงอ 92 μ

อนึ่ง ได้ดำเนินการตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับสะพานกรุงธนโดยใช้เวลาหลายเดือน จากผลลัพธ์นี้มองเห็นรอยแตกบริเวณโครงถักส่วนบนแต่มาจากกรณีที่เป็นวัสดุที่มีการบีบอัดจึงคาดว่าอาจจะมีรอยที่ชั้นที่สร้างไว้ชั่วคราว

b) การจัดการปริมาณการสัญจรที่เคลื่อนผ่าน

ความล่าช้าที่เกิดขึ้นจะมาจากล้อด้านหลังของรถบรรทุก จึงได้มีการเปรียบเทียบประเภทของรถบรรทุกในประเทศไทย กับรถบรรทุกที่ญี่ปุ่น (2 เพลา 8ล้อ เพลาละ 10 ตัน) ซึ่งผลสำรวจพบว่าส่วนใหญ่รถบรรทุกในเมืองไทยจะใช้แบบ 2 เพลา 8ล้อ เพลาละ 10 ตัน ดังนั้นจึงได้สมมุติการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกที่วิ่งผ่านสะพานกรุงธนในวันหยุดและวันธรรมดาโดยใช้เกณฑ์ที่กล่าวมาข้างต้น (2 เพลา 8ล้อ เพลาละ 10 ตัน) และสรุปผลลงในตาราง 3.5.3 ดังนี้

ตาราง 3.5.3 : ปริมาณการจราจรของรถน้ำหนักเกินที่คำนวณโดยแทนค่าด้วยรถบรรทุก (สะพานกรุงธน)

วันหยุด (24ชม.)		วันธรรมดา (24ชม.)	
ทิศทางฝั่งกทม.	ทิศทางฝั่งธนบุรี	ทิศทางฝั่งกทม.	ทิศทางฝั่งธนบุรี
453 คัน (0.31)	513 คัน (0.36)	449 คัน (0.31)	478 คัน (0.33)

หมายเหตุ : เลขในวงเล็บคือจำนวนรถที่วิ่งผ่านไปมาในหนึ่งนาที

เมื่อรถยนต์ขนาดใหญ่เคลื่อนผ่านด้วยความเร็ว 60 กิโลเมตร/ชั่วโมงและระยะเวลาที่อยู่บนโครงถักเดี่ยว 58 เมตร ใช้เวลา 3.5 วินาที ซึ่งรถบรรทุกจะมุ่งหน้าเรียงตั้งฉากกันกับคานขวางนั้นมีความเป็นไปได้ต่ำ จึงสมมุติให้บนสะพานมีรถบรรทุกน้อยกว่า 1คันวิ่งไปวิ่งมาตลอด กรณีนี้ ระดับแรงเค้นที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้จะลดลงเท่ากับ 9.65 N/mm² (96.5kgf/mm²)

สมมติให้น้ำหนักของรถบรรทุกที่ใช้ในการคำนวณมีน้ำหนักเท่ากับน้ำหนักพิกัดที่อนุญาตให้วิ่งผ่านบนสะพาน จากนั้นหากมีรถบรรทุกที่น้ำหนักเกินพิกัดนี้ แรงเค้นจะมีมากขึ้น จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กรมทางหลวงชนบท ทราบว่ามีรถบรรทุกน้ำหนักเกินวิ่งข้ามอยู่ที่สะพานอื่น หากคำนึงถึงเรื่องน้ำหนักบรรทุกที่วิ่งผ่านไปมาจริงๆ ก็นับว่าปัญหาเรื่องแรงเค้นที่เกิดกับสะพานจะเป็นเรื่องใหญ่

c) สรุป

หมุดย้ำที่ใช้ในปัจจุบันคาดว่าแต่ละตัวมีการเสียดสีกับสลักเกลียวทนแรงดึงสูง (High-Tensile Bolt) จึงได้ทดลองความเกี่ยวข้องกับระดับความเข้มของความล้ากรณีที่ใช้การสลักเกลียวทนแรงดึงสูงด้วยรอยต่อ (Joint) ที่รองรับแรงเค้นตั้งฉาก ผลลัพธ์คือในแรงเค้นที่มีแอมพลิจูดผันแปร ความล้าจะอยู่ในระดับ D มีค่า 45N/mm^2 สภาพปัจจุบันการสัจจรรยอนต์ที่เกินกว่าข้อจำกัดการบรรทุกมีอยู่อย่างต่อเนื่องจึงเกิดปัญหาความล้าได้ในอนาคต

ในที่นี้ ได้คำนึงถึงน้ำหนักรถที่เกินพิกัดบรรทุกเป็นเป้าหมาย ในส่วนรยอนต์ที่มีการบรรทุกเกินจะไม่ใช่เป้าหมาย

ไม่เพียงแต่การตรวจสอบทั่วไป เจ้าหน้าที่ที่มีโอกาสเข้าใกล้สิ่งก่อสร้าง เช่น งานทาเคลือบสี จำเป็นต้องสังเกตรอยแตกได้เร็วกว่า

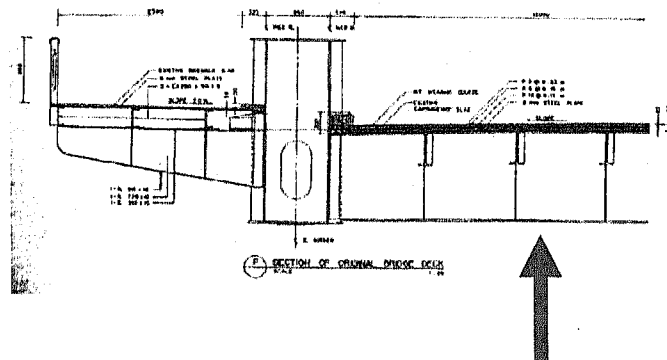
2-2) ความเสียหายของรอยแตกในแผ่นพื้นผสม

มองเห็นรอยแตกมีความยาวราว 3.5 เมตรบริเวณแนวแกนสะพานในแผ่นพื้นเหล็กผสมในฝั่งธนบุรีบริเวณสะพานซึก (ช่วงคานตรงกลาง) ของสะพานกรุงเทพ

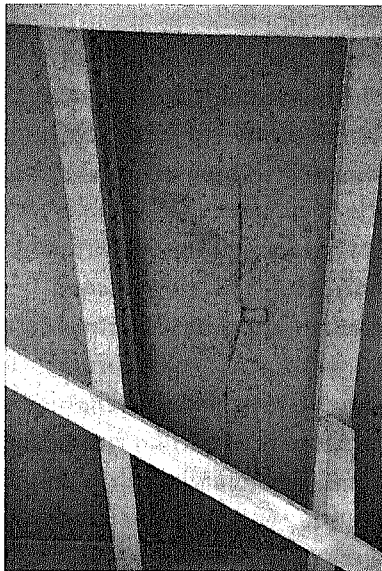
รอยแตกนี้เข้าใจว่าจะมีการพัฒนามากจากมมอื่น พร้อมกับการเคลื่อนผ่านแนวเดียวกันกับมม 2 มมบริเวณจุดที่ตัดเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า อนึ่ง เนื่องจากมีน้ำซึมจากรอยแตก จึงคาดว่าน้ำซึมซึ่งมาจากน้ำฝนบริเวณพื้นผิวจราจรและรอยแตกยังเคลื่อนผ่านแผ่นคอนกรีต RC

ระยะคานขวางของจุดที่กล่าวนี้เท่ากับ 6.1 เมตร ส่วนระยะคานขอยเท่ากับ 1.25 เมตร โครงสร้างของแผ่นพื้นผสมเป็นแผ่นเหล็ก 8 มม. และแผ่นคอนกรีต 90 มม. เป็นพื้นผิวสัจจรรย 10 มม. และมีตะปูหลอมดกอยู่บนพื้นเหล็ก

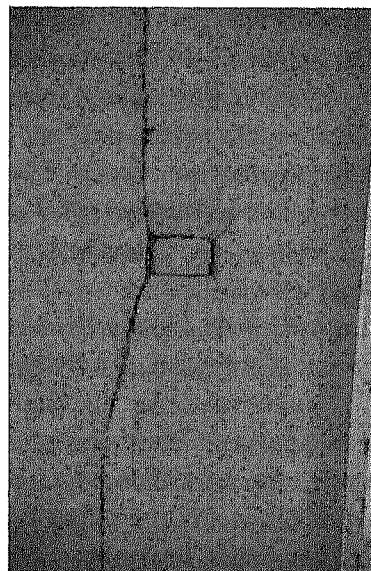
ตำแหน่งที่เกิดรอยแตกอยู่เหนือเส้นแนวแบ่งพื้นผิวจราจร ความเสียหายที่สังเกตจากพื้นผิวจราจรไม่สามารถตรวจสอบได้ แต่พื้นผิวของแนวเส้นรยงบริเวณตำแหน่งที่ใกล้การเกิดความเสียหายนั้นม็ร่องรอยของการซ่อมเสริมมาก่อนในอดีต

ภาพ 3.5.1: ตำแหน่งรอยแตกของแผ่นพื้นผสม

ภาพ 3.5.2: ตำแหน่งรอยแตกของแผ่นพื้นผสม 1

ภาพ 3.5.3: ตำแหน่งรอยแตกของแผ่นพื้นผสม 2

• การคาดคะเนสาเหตุการเกิดความเสียหายและมาตรการ

จึงหะการปิดอที่ใช้ในการแผ่นเหล็กผสมจากการสัจจรของรถยนต์ เมื่อพิจารณาจากระยะห่างของคานขวางและคานชอย โดยแยกแยะได้ด้วยระยะห่างระหว่างตอมอกับตอมอดับริมของแผ่นพื้น (แนวตั้งฉากกับแกนสะพาน) แรงเค้นดั่งฉากที่เกิดจากสิ่งนี้มีผลต่อการพัฒนารอยแตก ดังนั้นคาดว่าอาจเกิดรอยแตกที่เกิดขึ้นในศูนย์กลางแรงเค้นของมมทั้งสี่ที่มีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า

จุดที่กล่าวถึงนี้เป็นรอยแตกที่อยู่เหนือแนวเส้นแบ่ง เนื่องจากวาระยะห่างระหว่างตอมอกับตอมอดับริมของแผ่นพื้นแคบเพียง 1.25 เมตร จึงจำเป็นต้องสังเกตการพัฒนาของรอยแตกซึ่งจะเกิดขึ้นด้านที่ปลอดภัยจากรถยนต์ที่สัจจร

อนึ่ง บางส่วนของแผ่นเหล็กที่นอกเหนือจากจุดดังกล่าวได้ถูกตัดออก และได้แนะนำว่าควรเปลี่ยนรูปแบบการเชื่อมจากสี่เหลี่ยมมาเป็นวงกลม หรือวงรี เนื่องจากแรงเค้นอาจจะส่งผลให้มุมของสี่เหลี่ยมเกิดรอยแตกที่ไม่อาจมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า

2-3) การเปลี่ยนรูปร่างของวัสดุ

การเปลี่ยนรูปร่างของวัสดุได้ถูกตรวจสอบโดยการปะทะจากรถยนต์ที่สัจจร การเดินเรือไปยังบริเวณโครงถักตัวล่างและตัวยึดแนวเฉียงด้านล่างของสะพานโครงถัก สิ่งเหล่านี้เป็นการเคลื่อนตัวหรือไม่ นั้น ไม่อาจจะคาดเดาในอนาคตได้เนื่องจากเป็นอุบัติเหตุที่มีความแตกต่างจากการเสื่อมสภาพตามกาลเวลา ในที่นี้จะกล่าวถึงจุดที่ควรระวังในกรณีที่มีการเปลี่ยนและซ่อมแซมวัสดุที่มีการเปลี่ยนรูปร่างตามความต้องการของกรมทางหลวงชนบท

ก่อนอื่นคิดว่าวิธีการตัดด้วยความร้อนเป็นวิธีการซ่อมแซมวัสดุ ทว่าในส่วนที่เกี่ยวกับโครงถักตัวล่างนั้นเป็นวัสดุที่ซ่อมแซมด้วยความร้อนแบบบังคับ (Forced Heating) ได้ยาก อีกทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้อง

กับตัวยึดแนวเฉียงด้านล่างในเชิงตรงกันข้ามนั้น การเปลี่ยนวัสดุด้วยความร้อนแบบบังคับมีความเหมาะสมกว่า

ในการปรับเปลี่ยนที่แท้จริงนั้น จำเป็นต้องเตรียมแบบแปลนสำหรับการออกแบบเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างในปัจจุบัน เอกสารการคำนวณการออกแบบและแบบแปลน ตั้งแต่ขั้นตอนการเริ่มสร้างจนถึงปัจจุบันหากกรณีที่มีการปรับเปลี่ยนสิ่งก่อสร้าง จะต้องเตรียมเอกสารแบบแปลนเหล่านี้ไว้ แต่ในกรณีที่ไม่สามารถหาแบบแปลนได้ จึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับคุณสมบัติในเชิงกลของวัสดุด้วยการทดสอบว่าผ่านหรือไม่ผ่าน (Coupon Test) และทำความเข้าใจรูปทรงของสิ่งก่อสร้างที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังต้องทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของปริมาณการเปลี่ยนรูปร่างและน้ำหนักในการบรรทุกและดำเนินการทดสอบน้ำหนักบรรทุกตามความจำเป็น

จากข้อมูลเหล่านี้สามารถทำให้เข้าใจถึงสภาพของสิ่งก่อสร้างและคัดเลือกโมเดลในการคำนวณโครงสร้างที่เหมาะสม

จากนั้นจึงคำนวณสิ่งก่อสร้างทั้งหมดตามขั้นตอนการก่อสร้างเช่น การติดตั้งและการถอดวัสดุ ซึ่งจำเป็นต้องยืนยันถึงความปลอดภัยตามแต่ละขั้นตอน

จุดที่ควรระวังในการเปลี่ยนวัสดุบริเวณพื้นผิวจะต้องดำเนินการมาตรการความปลอดภัยโดยต้องระวังเมื่อจะเปลี่ยนชิ้นงานที่มีการเปลี่ยนรูป เนื่องจากตอนที่นำชิ้นงานออก ชิ้นงานที่เปลี่ยนรูปดังกล่าวรับแรงเค้นมากกว่าปกติจึงอาจกระเด็นออกมาได้ ขั้นตอนในการเปลี่ยนชิ้นงานใหม่บางครั้งต้องปรับแรงเค้นของสะพานโดยใช้แฉัก

อย่างไรก็ตาม ทางใจกล้าได้ให้คำแนะนำว่าจำเป็นต้องมีการยืนยันความปลอดภัยในแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มต้นก่อสร้างจนถึงเสร็จสิ้นการก่อสร้าง

2-4) Bolt หลุด

จากการสำรวจ ทางใจกล้าพบว่าบนสะพานมีรูสำหรับใส่ Bolt แต่ไม่พบ Bolt จึงสันนิษฐานว่า Bolt อาจจะมีการเสื่อมสภาพตามเวลาและหลุดไปซึ่งเหลือแต่รูเปล่าเท่านั้น สาเหตุของความเสียหายตามเวลาดังกล่าวนี้น่าจะเป็นความเสียหายที่ไม่มีการเปลี่ยนรูปแต่จะมีการรับแรงดึง เมื่อเวลาผ่านไปแรงดึงมีสูงขึ้นก็จะส่งผลให้ Bolt หลุด

ที่ประเทศญี่ปุ่นพบความเสียหายกับ Bolt F13T (รับแรงดึงได้ : $1,300\text{N/mm}^2$) และ F11T (รับแรงดึงได้ : $1,100\text{N/mm}^2$) ตอนที่ออกตรวจสอบสะพานโครงถัก ทางใจกล้าได้ตรวจรุ่นของ Bolt ซึ่งเป็นรุ่น F10T จึงวิเคราะห์ได้ว่าสาเหตุที่ Bolt หลุดไม่ใช่มาจากสาเหตุการเสื่อมสภาพตามเวลา เนื่องจาก Bolt F10T เป็นรุ่นที่ดีที่สุด

(อ้างอิง)

ภาพ 3.5.4 : Bolt ที่รับแรงสูง (F10T)

(3) สะพานขึงเคเบิล

IRR สะพานวงแหวนอุตสาหกรรม (ใต้) และ (เหนือ) พบเห็นความเสียหายที่มีลักษณะเดียวกันซึ่งเป็นรูปแบบของการก่อสร้างเดียวกัน

1) รอยแตกในแนวตั้งฉากของฐานเสา

สังเกตเห็นรอยแตกในแนวตั้งฉากของเสาหลัก สิ่งนี้ที่คิดว่าเป็นรอยแตกจากอุณหภูมิ คอนกรีตจะมีแนวโน้มในการบีบอัดตามเวลาที่เคลื่อนผ่านโดยจะพองตัวหลังการติดตั้งและเป็นการควบคุมการทำงานของท่อตัว-บีบอัดของคอนกรีตบริเวณพื้นผิวที่มีการปรับเรียบ สาเหตุดังกล่าวจึงทำให้เกิดรอยแตกในแนวตั้งฉากของซีเมนต์ที่แทนที่ลงไป

รอยแตกนี้คิดว่ามีความเป็นไปได้ที่จะพัฒนามาจากขั้นตอนการก่อสร้างน้อยมาก ในส่วนของมาตรการเตรียมรับมือคิดว่าต้องอุดซีลในรอยแตกเพื่อป้องกันสนิมเหล็กของเหล็กเส้นภายในและป้องกันการซึมของน้ำจากภายนอกจึงจะเหมาะสม

2) รอยแตกส่วนคานขวาง

ในเชิงโครงสร้างแล้ว ยังเป็นจุดที่ไม่แน่ใจว่าในความเป็นจริงแล้วมีสภาพแรงเค้นอย่างไร ทว่า มีตัวอย่างที่รอยแตกเกิดการแตกแขนงในรอยแตกของคานขวาง สิ่งนี้เองคาดว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามการถ่ายทอดของแรงจากทิศทางคงที่ได้ยาก และคิดว่าเป็นสิ่งที่มีผลมาจากแรงเค้นผันผวน (Alternate Stress) ตัวอย่างของแรงเค้นผันผวนเช่น ลม แผ่นดินไหว แต่สันนิษฐานว่าเป็นแผ่นดินไหวที่มาจากเงื่อนไขของการกำหนดสถานที่

อนึ่ง เนื่องจากเป็นจุดที่มีความซับซ้อนของสภาพแรงเค้น จึงจำเป็นต้องสังเกตว่ารอยแตกจะเกิดการพัฒนาหรือไม่

3) รอยแตกของแผ่นพื้นที่ยื่นออกด้านนอก

สังเกตเห็นรอยแตกในทิศทางคงที่ในแผ่นคอนกรีตที่รายรอบบริเวณคานขวาง คานหลักและคานชอย ซึ่งความเสียหายในลักษณะเดียวกันถูกสังเกตด้วยแผ่นคอนกรีตหลายแผ่น บางส่วนมองเห็นการสังเคราะห์ของหินปูน สาเหตุของรอยแตกนี้คิดว่าแผ่นคอนกรีตเกิดการเปลี่ยนรูปทรงหน้าตัดจากแรงดึงตัวของเคเบิล ผลลัพธ์นี้จึงคิดว่าเกิดรอยแตกหลายแห่งในแนวจุดที่ยึดเคเบิลใกล้เสาหลัก

สิ่งนี้คิดว่าเป็นสาเหตุมาจากการก่อสร้างหรือการออกแบบ แต่จำเป็นต้องมีการวางแผนซีลบริเวณพื้นผิวด้านบนบนแผ่นพื้นที่ยื่นออกด้านนอกเพื่อป้องกันการแทรกซึมของน้ำฝนร่วมกับการสังเกตว่าจะมีการพัฒนารอยแตกหรือไม่บริเวณหน้างานนับจากนี้ อนึ่ง คิดว่าจำเป็นต้องมีการทบทวนขั้นตอนการออกแบบเพื่อค้นหาสาเหตุหลัก

4) รอยแตกของส่วนที่ยึดเคเบิล

ในส่วนยึดเคเบิลมีการพัฒนารอยแตกบริเวณโดยรอบจากจุดศูนย์กลางของเคเบิล รอยแตกนี้ในปัจจุบันมีการพัฒนามาจากขั้นตอนการก่อสร้างหรือไม่ยังไม่แน่ชัด หากสมมุติว่าเป็นการพัฒนาจากขั้นตอนการก่อสร้าง จะสันนิษฐานว่าเป็นการนำเอาแรงดึงในขั้นตอนไม่แสดงปรากฏระดับความแข็งแรงของคอนกรีตหรือดำเนินการด้วยการนำเอาแรงดึงที่ไม่เหมาะสม หลังจากการก่อสร้าง หากรอยแตกเกิดพัฒนาตัวแม้ว่าจะปรากฏระดับความแข็งแรงของคอนกรีตที่กำหนดไว้ตอนแรก ก็อาจจะมีปัญหาในการนำเอาแรงดึงมาใช้

อย่างไรก็ตาม คิดว่าจำเป็นต้องตรวจสอบระดับความแข็งของคอนกรีตในพื้นที่หน้างานและ ทบพวนขั้นตอนการออกแบบร่วมกับการตรวจสอบว่ามีหรือไม่มีการพัฒนารอยแตกอย่างต่อเนื่อง

5) รอยแตกของดอม่อ

แนวขนานกับทิศทางที่ตรงไปกับทิศทางแกนของดอม่อบริเวณดอม่อเกิดระยะห่าง นอกเหนือจากนี้รอยแตกที่มีลักษณะเป็นตาข่ายยังขยายวงกว้างออกไปจากจุดตั้งกล้า เมื่อตรวจสอบอีกตั้ง แนวตะแกรงมองเห็นดอม่อโดยรอบไม่เพียงเกิดขึ้นกับดอม่อที่กำหนดเท่านั้น ซึ่งคาดว่าป็นแบบพิมพ์ไม่ใช่ รอยแตกจากการใช้วิธีการหล่อแม่พิมพ์แบบ Slipform เมื่อก่อสร้าง

อีกทั้ง รอยแตกที่มีลักษณะเป็นตาข่ายสานยังได้สังเกตเห็นว่ามีความเป็นไปได้สูงว่ามาจากการ หดตัวแบบแห้ง (Drying Shrinkage)

การหดตัวเนื่องจากแห้ง หากรอยแตกมีขนาดใหญ่ขึ้นควรมีการดำเนินการซ่อมโดยเคลือบผิวกัน น้ำ

3.5.2 โครงสร้างส่วนล่าง

เนื่องจากได้ตรวจสอบการลาดเอียงของตอม่อในฝั่งกรุงเทพที่ฝั่งธนบุรีของสะพานพระราม 5 ด้วยการตรวจสอบด้วยตาเปล่าจึงได้ดำเนินการสันนิษฐานสาเหตุและการตรวจสอบสภาพแวดล้อมโดยรอบ พร้อมทั้งตรวจวัดปริมาณการลาดเอียง

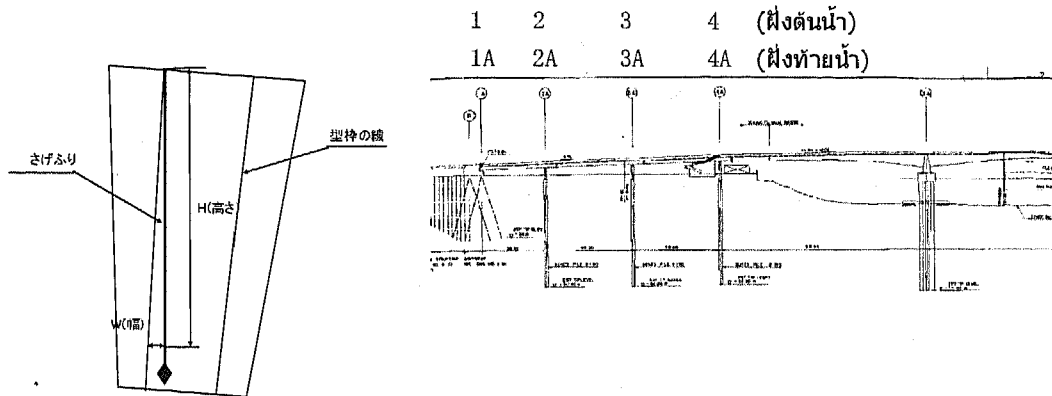
1) การตรวจวัดปริมาณการลาดเอียงของตอม่อ (ปริมาณการเอียงตัว)

ดำเนินการตรวจวัดโดยใช้ลูกตั้งเพื่อยืนยันปริมาณการเอียงตัวของตอม่อ

วิธีที่เรียกว่า "ลูกตั้ง" นี้เป็นเครื่องมือเพื่อการตรวจวัดแนวตั้งฉากโดยติดเชือกไว้กับลูกตุ้มเหล็ก (ทรงวงกลม) ให้อ้อยลงมา การตรวจวัดของสะพานพระราม 5 ได้สมมติให้แนวเส้นแม่แบบเป็นแนวตั้งฉากซึ่งยืนยันแล้วถึงการลาดเอียงของแนวแม่แบบและเป็นการลาดเอียงของตอม่อเนื่องจากโดยทั่วไปแล้วแม่แบบจะต้องติดตั้งในแนวตั้งฉาก (ดูภาพด้านล่างซ้ายประกอบ)

"ลูกตั้ง" ที่นำมาใช้ในครั้งนี้มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 43.0 (มม.) x ความยาวทั้งหมด 84.5 (มม.) หนัก 300 กรัม

ได้ดำเนินการตรวจวัดแนวเส้นแม่แบบในเชิงเปรียบเทียบในจุด H (ความสูง) และ W (ความกว้าง) ที่ชัดเจนโดยยึดเชือกให้เข้ากับรอยแม่แบบของพื้นผิวด้านบนของตอม่อ ความละเอียดของการวัดเป็นมิลลิเมตร ซึ่งเป็นค่าการตรวจวัดโดยพิเศษให้เป็นจำนวนเต็ม

ตาราง 3.5.4: บทสรุปของปริมาณการลาดเอียง

ชื่อการตรวจสอบ ชื่อสะพาน	การตรวจวัดด้วย "ลูกตั้ง" (rad) การตรวจสอบการลาดเอียงของตอม่อ (ปริมาณการเอียงตัว)
สะพานพระราม 5 (สร้างเสร็จเมื่อปี 2002)	ตอม่อ 4 (ฝั่งต้นน้ำ) ทิศทางแกนสะพาน H=4280(mm), W=20(mm) ปริมาณการลาดเอียง : 0.0046(rad) (ในแนวแม่น้ำเจ้าพระยา)
	ตอม่อ 3 (ฝั่งต้นน้ำ) ทิศทางแกนสะพาน H=3220(mm), W=20(mm) ปริมาณการลาดเอียง : 0.0062(rad) (ในแนวแม่น้ำเจ้าพระยา)
	ตอม่อ 3 (ฝั่งต้นน้ำ) ทิศทางตั้งฉากกับแกนสะพาน H=3300(mm), W=2(mm) ปริมาณการลาดเอียง : 0.0006(rad) (ในแนวแม่น้ำเจ้าพระยา)

2) การตรวจสอบสภาพแวดล้อมโดยรอบ

ได้สังเกตแนวกำแพงป้องกัน หลอดไฟ บ้านเรือนที่อยู่อาศัย โดยรอบที่ปริมาณการลาดเอียงถูกตรวจสอบแต่ยังไม่สามารถยืนยันถึงการเปลี่ยนแปลงรูปร่างได้

นอกเหนือจากนี้ ยังได้ดำเนินการตรวจสอบในช่วง 500 เมตรจนถึงสี่แยกกับวัดสังฆทาน ผลลัพธ์เป็นไปดังนี้

- บริเวณเดอม่อจากสี่แยกและจากแม่น้ำเจ้าพระยา สังเกตเห็นด้านหนึ่งของแผ่นบล็อกประสาน (Interlocking Block) เกิดการทรุดตัว
- สะพานลอยจนถึงสี่แยกนี้ถูกสร้างขึ้น 2 สะพาน ฐานเดอม่อส่วนปลายทั้งสองเกิดผิวทางไม่เรียบ แต่ไม่ได้รู้สึกว่าเดอม่อกำลังเอียง

อนึ่ง จากภาพแนวราบของแบบแปลนมองเห็นสภาพก่อนการก่อสร้าง ฝั่งกรุงเทพฯ มีบ้านเรือนที่อยู่อาศัยรวมตัวกันแต่ในฝั่งธนบุรีมีบ้านเรือนที่อยู่ริมแม่น้ำอยู่รอบ ๆ ทางน้ำด้านหลังเรียงกันตามแนว

ด้วยสิ่งเหล่านี้ ทำให้สันนิษฐานได้ว่าไม่ได้มีการปรับพื้นที่จากดินที่ขุดกลบจนถึงความลึกบางระดับในการก่อสร้างเส้นทางสัญจรที่มีการติดตั้งกับสะพานนี้

3) การประเมินดินที่ขุดกลบ

หากการออกแบบด้านทานแผ่นดินไหวของรายละเอียดข้อมูลจำเพาะสำหรับสะพานสัญจร V ซึ่งมี 4 ข้อที่เป็นชั้นดินที่มีลักษณะเป็นทรายที่จำเป็นในการตัดสินใจเปลี่ยนสภาพเป็นของเหลวเมื่อสร้างสะพานใหม่

- a) ชั้นดินที่มีลักษณะเป็นทรายของชั้นดินที่มีการทับถมจากตะกอนที่พัดมา
- b) ระดับน้ำใต้ดินอยู่ในระยะ 10 เมตรจากพื้นผิวฐานราก และชั้นดินอิ่มตัวที่ปรากฏอยู่ที่มีความลึกในระยะ 20 เมตร จากพื้นผิวฐานราก
- c) ชั้นดินที่มี FC ซึ่งมีอัตราการผสมของเม็ดดิน (อัตรา 100 ส่วนของปริมาณที่เคลื่อนผ่านเม็ดดินที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 75 μm) ต่ำกว่า 35% หรือชั้นดินที่มีดัชนีพลาสติก (Plasticity Index) ต่ำกว่า 15 FC
- d) ชั้นดินที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางเม็ดดินโดยเฉลี่ย D50 ต่ำกว่า 10 มม. และเส้นผ่าศูนย์กลางเม็ดดิน 10% D10 ต่ำกว่า 1 มม.

เมื่อนำไปประยุกต์ผลลัพธ์ของการทดสอบในร่มของดินที่เก็บมาและสภาพปัจจุบันของพื้นที่พบว่า

- a) คิดว่าเป็นดินที่ขุดกลบหรือชั้นดินที่มีลักษณะเป็นทรายของชั้นดินที่มีการทับถมจากตะกอนที่พัดมา จากการหุ้มห่อของเม็ดดินในชั้นดินที่มีการทับถมจากตะกอนที่พัดมา
- b) คาดคะเนโดยการพิจารณาจากระดับน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยาว่าระดับน้ำใต้ดินจากพื้นฐานรากอยู่ในระยะ 10 เมตร
- c) เป็นที่น่าพึงพอใจเนื่องจากอัตราการผสมของเม็ดดินละเอียดมีค่าเท่ากับ 10.2%
- d) เป็นที่น่าพอใจว่าเส้นผ่าศูนย์กลางเม็ดดินโดยเฉลี่ย D50 เท่ากับ 0.25 มม. และเส้นผ่าศูนย์กลางเม็ดดิน 10% D10 มีค่าเท่ากับ 0.071 มม.

อนึ่ง ชนิดของดินที่เก็บมาได้ถูกแบ่งชนิดไว้เป็นทราย

จากข้อดังกล่าวข้างต้น คิดว่าควรจะพิจารณาคุณสมบัติของดินโดยสังเกตจากทรายบนผิวดิน

3.6 สภาพการจัดการการบำรุงรักษา

ในการตรวจสอบสะพาน (การตรวจสอบด้วยสายตา) ครั้งนี้ สภาพความเป็นจริงในการซ่อมแซมสะพานที่ควบคุมโดย DRR มีความชัดเจน ในส่วนรายละเอียดจะลงรูปถ่ายไว้ใน Appendix 4

สำหรับสะพานเหล็ก ได้ดำเนินการเปลี่ยนหมุดยึดเป็น HTB (F10T) และทาสีเคลือบใหม่เป็นประจำ อีกทั้งในสะพานคอนกรีตได้ตรวจสอบพบการซ่อมพื้นผิวหน้าตัดตรงจุดที่มีรอยแตกบนคอนกรีต และนอกเหนือจากนี้ ยังได้เปลี่ยนแผ่นพื้นและทำความสะอาดเป็นประจำ รวมทั้งทำความสะอาดรอยขีดเขียนต่าง ๆ

3.7 สรุป (การพิจารณาสาเหตุการเสื่อมสภาพ)

(1) โครงสร้างส่วนบน

1) สะพานคอนกรีต

รอยแตกที่เห็นได้ชัดคิดว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากขั้นตอนในการก่อสร้าง

2) สะพานเหล็ก

กรณีที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพการจราจรในปัจจุบัน จากจำนวนปีของการเปิดให้บริการนับจากนี้อาจมีปัญหาความล้า

3) สะพานขึงเคเบิล

รอยแตกที่เห็นได้ชัดเป็นสิ่งที่ยังไม่แน่ชัดว่ามีสาเหตุหลักมาจากการก่อสร้างหรือการออกแบบ นอกเหนือจากนี้อาจเป็นผลกระทบที่มาจากแผ่นดินไหว

(2) โครงสร้างส่วนล่าง

ไม่สามารถปฏิเสธถึงความเป็นไปได้ว่าได้รับผลกระทบจากสภาพของแผ่นดินไหว

บทที่ 4 การวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวของสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา

4.1 การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของระบบที่มีอยู่

สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา 12 แห่งนั้น ถูกดำเนินการบำรุงรักษาโดยสำนักงานแต่ละแห่งที่ตั้งอยู่ใกล้สะพานนั้น โดยรูปแบบของงานบำรุงรักษานั้นจะเป็นแบบ " การซ่อมบำรุงหลังพบความเสียหาย" (Breakdown Maintenance) คือจะดำเนินการซ่อมแซมภายหลังจากพบความเสียหายในการตรวจสอบปกติ โดยทั่วไปแล้วการบำรุงรักษาสะพานโดยแยกเป็นแห่งๆ และใช้วิธีการซ่อมบำรุงหลังพบความเสียหายนี้ จะทำให้ค่าใช้จ่ายตลอดช่วงอายุใช้งาน (Life Cycle Cost - LCC) สูง และทำให้ความปลอดภัยและความมั่นใจในโครงสร้างลดลง

ดังที่ได้กล่าวในบทที่ 2 หัวข้อที่ 2.2 และ 2.3 เกี่ยวกับการจัดระเบียบข้อมูลงานบำรุงรักษาสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาใน DRR พบว่าไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นในการวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาว (ข้อมูลสะพาน, ผลการตรวจสอบ, ประวัติของงานซ่อมแซม) ไว้อย่างเป็นระบบ เนื่องจากเหตุผลดังกล่าว แผนงานบำรุงรักษาที่เสนอนี้ได้จัดทำขึ้นโดยอ้างอิงจากข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้, ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบประจำที่คาดว่าจะได้ดำเนินการตาม "คู่มือการตรวจสอบและประเมินผล" และข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานจริงในประเทศญี่ปุ่น ในอนาคตนั้น ควรให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบประจำและงานซ่อมแซมซึ่งได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปทบทวนแผนงานบำรุงรักษาระยะยาว ซึ่งจะทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวได้

4.2 ข้อเสนอในการวางแผนการจัดการบำรุงรักษาระยะยาว

เนื่องจากสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา 12 แห่ง นั้นมีความสำคัญเป็นอย่างสูง จึงมีการดำเนินงานบำรุงรักษาประจำวันโดยเริ่มตั้งแต่การลาดตระเวนด้วยรถตรวจการณ์ อย่างไรก็ตาม งานบำรุงรักษาที่ดำเนินการนั้น เป็นแบบซ่อมแซมความเสียหายหลังจากตรวจพบ และไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานบำรุงรักษาอย่างเป็นระบบ

ในอนาคตเป็นที่คาดการณ์ว่า งบประมาณที่จำเป็นในงานบำรุงรักษาจะเพิ่มขึ้นตามการเสื่อมสภาพของสะพาน การเปลี่ยนไปใช้ระบบการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) นั้นจะช่วยลดต้นทุน LCC และเพิ่มอายุการใช้งานของสะพานได้ รวมทั้งยังสามารถรักษาความปลอดภัยและความเชื่อมั่นในโครงสร้างสะพานซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ในบทนี้ได้เสนอแนวทางการวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวซึ่งเป็นการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน เพื่อให้สามารถใช้งบประมาณที่มีจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลประโยชน์สูงสุด

เนื้อหาหลักของข้อเสนอมีดังข้างล่างนี้ ส่วนรายละเอียดนั้นได้อธิบายไว้ในหัวข้อที่ 4.3

- กำหนดเป้าหมายและระดับของงานบำรุงรักษาที่ชัดเจน
- การวิเคราะห์พิจารณาความจำเป็นในการซ่อมแซมและมาตรฐานการฉุกเฉิน โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบประจำที่ดำเนินการตาม "คู่มือการตรวจสอบและประเมินผล"
- การคำนวณค่า LCC โดยคำนวณค่าซ่อมแซมที่ประเมินจากระดับความเสียหายที่พบในระหว่างงานตรวจสอบหรือสภาพความเสียหายที่เสื่อมลงภายหลังจากงานตรวจสอบ

4.3 การคำนวณค่า LCC

4.3.1 การคำนวณค่า LCC เพื่อแผนงานซ่อมแซม

(1) แนวคิดเรื่องระดับของงานบำรุงรักษา

แนวคิดเรื่องระดับของงานบำรุงรักษาได้ถูกนำมาใช้ เพื่อให้งานบำรุงรักษาสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา 12 แห่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิธีการดังกล่าว คือ การกำหนดระดับของงานบำรุงรักษาที่เหมาะสมกับระดับความสำคัญและการใช้งานของสะพาน หรือกล่าวคือ การจัดทำแผนงานบำรุงรักษาของสะพานในแต่ละแห่ง

จากการพิจารณาลักษณะสะพาน (ระดับความสำคัญ, สภาพแวดล้อม เป็นต้น), สภาพการบำรุงรักษาและผลการตรวจสอบของสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาทั้ง 12 แห่งนั้น ระดับงานบำรุงรักษาขั้นต่ำที่สุด ที่ควรพิจารณาไว้มันได้ถูกกำหนดไว้ที่ระดับชั้นที่ 3 ดังได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.3.1 (เมื่อระดับมาตรการถึงชั้นที่ 2 ก็ควรให้มีการดำเนินงานซ่อมบำรุงอย่างเร่งด่วน) โดยการยึดหลักของระดับชั้นของงานบำรุงรักษา นี้ จะทำให้สามารถรักษาความปลอดภัยและความสามารถในการใช้งานของสะพานได้อย่างมีระบบ

ตารางที่ 4.3.1 ระดับของงานบำรุงรักษาของสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา 12 แห่ง

ระดับมาตรการ (ระดับสภาพ)	รายละเอียด	ข้อมูลอ้างอิง	
		AASHTO	ญี่ปุ่น
5	ไม่มีการชำรุดหรือความเสียหาย	VERY GOOD	A
4	มีความเสียหายเพียงเล็กน้อย	GOOD	A
3	อาจมีความจำเป็นต้องซ่อมแซมขึ้นอยู่กับสภาพความเสียหาย	FAIR	B
2	มีความจำเป็นต้องซ่อมบำรุงอย่างเร่งด่วน	POOR	C
1	ต้องซ่อมบำรุงอย่างฉุกเฉิน เนื่องจากมีผลกระทบต่อความปลอดภัยของโครงสร้าง หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลทั่วไป	CRITICAL	E

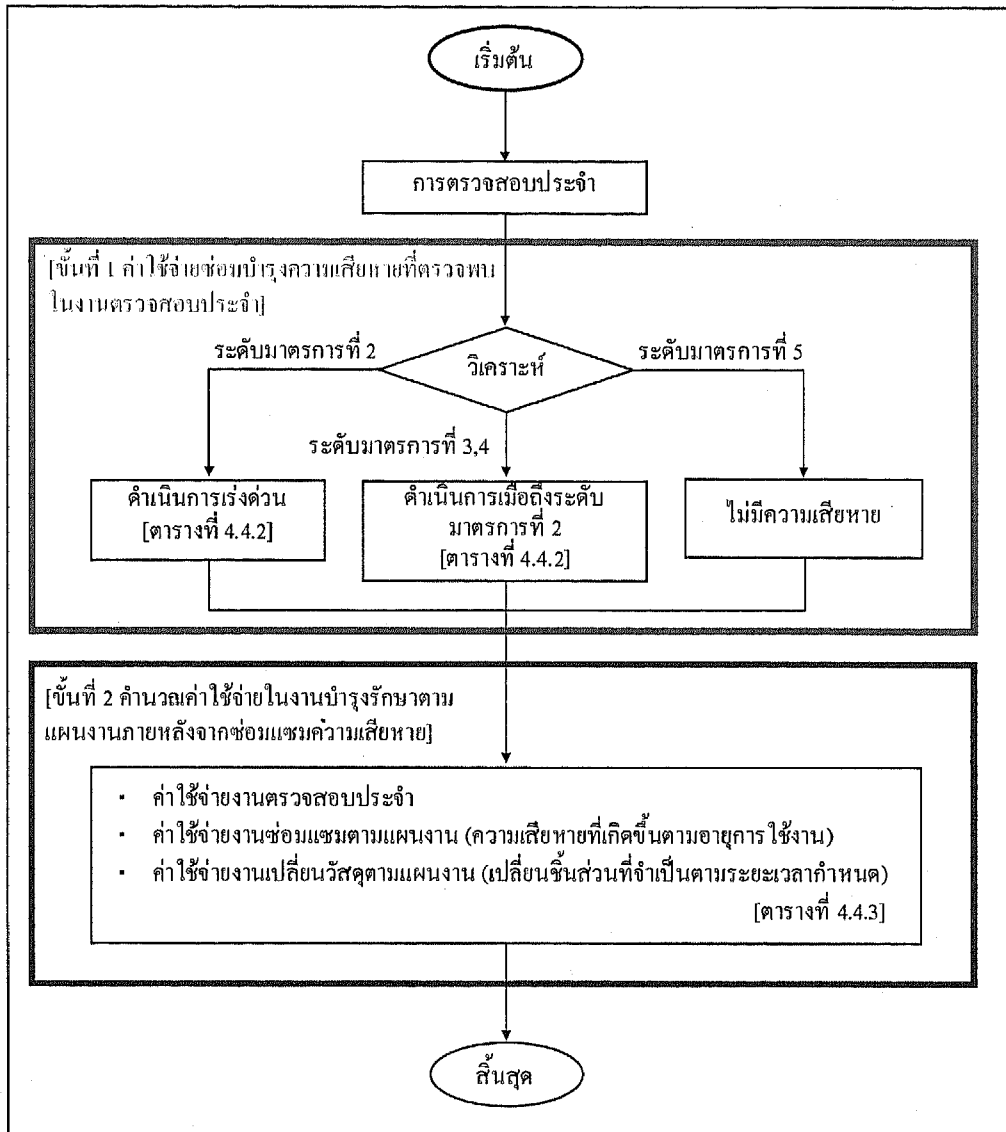
(2) แนวคิดเรื่องการคำนวณ LCC

แผนการบำรุงรักษาระยะยาวของสะพานแต่ละแห่งนั้น จะใช้การแสดงค่าใช้จ่ายทั้งหมดตลอดช่วงอายุการใช้งาน 100 ปี

ในแผนการบำรุงรักษาระยะยาวนี้ จะเริ่มต้นโดยการดำเนินการที่สอดคล้องกับระดับชั้นมาตรการ ซึ่งประเมินจากสภาพความเสียหายที่ตรวจพบในงานตรวจสอบประจำครั้งแรก หลังจากได้ดำเนินการซ่อมบำรุงแล้ว การซ่อมบำรุงตามระยะเวลาที่กำหนดและการเปลี่ยนวัสดุที่ชำรุด จะถูกดำเนินการอย่างเหมาะสมตามหลักการของ "การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน" ซึ่งจะทำให้สามารถรักษาความปลอดภัยของสะพานอย่างมีประสิทธิภาพได้ แผนผังแสดงขั้นตอนการคำนวณ LCC ได้แสดงไว้ในรูปที่ 4.3.1

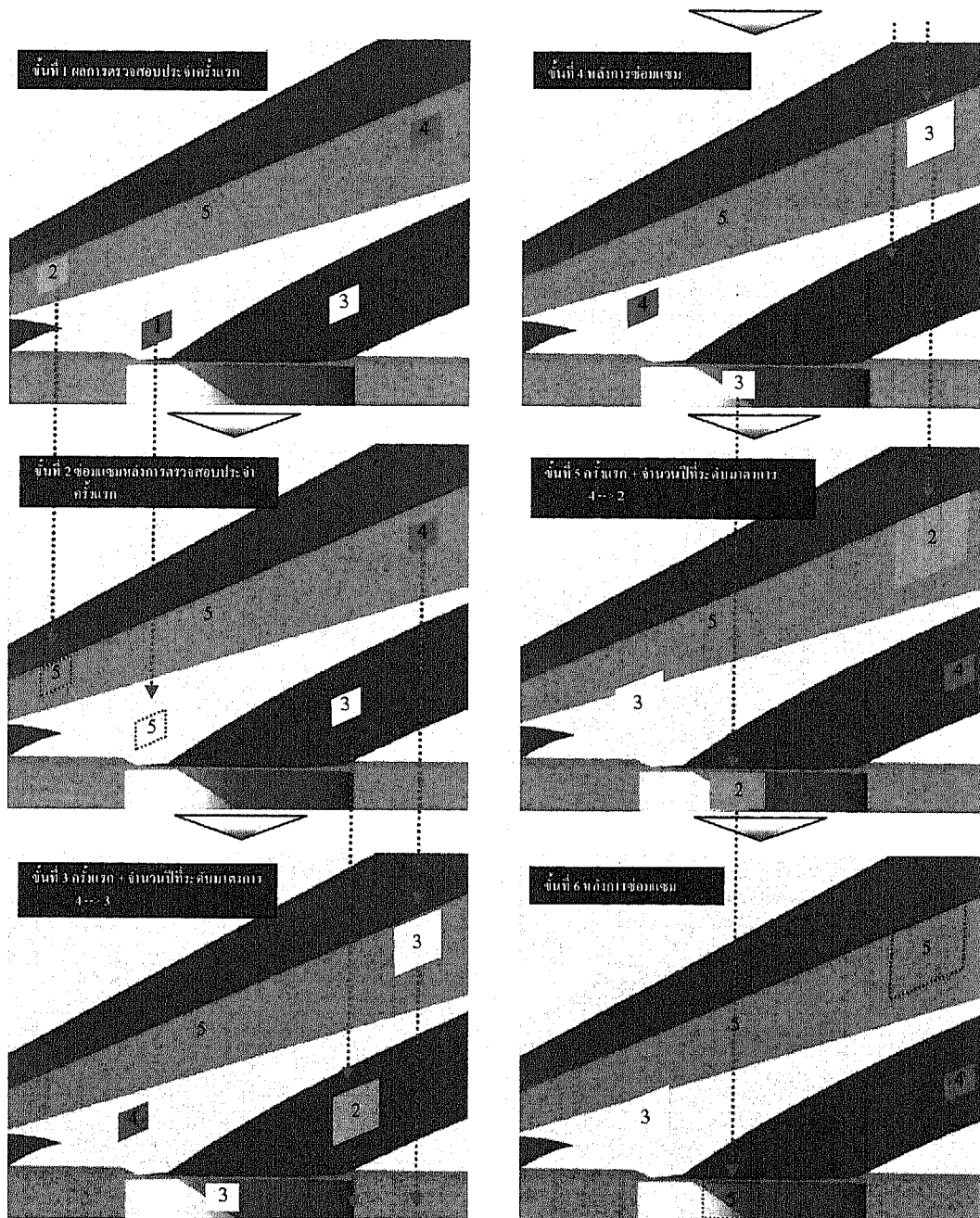
$$\begin{aligned}
 \text{LCC} &= \text{ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกิดขึ้นในงานบำรุงรักษาตลอดอายุการใช้งาน 100 ปี} \\
 &\quad [\text{ขั้นที่ 1 ค่าใช้จ่ายงานซ่อมบำรุงความเสียหายที่ตรวจพบในงานตรวจสอบประจำ}] \\
 &= \boxed{\text{ค่าใช้จ่ายงานซ่อมบำรุงความเสียหายที่ตรวจพบในงานตรวจสอบประจำ} \cdots \text{ค่าใช้จ่าย (1)}} \\
 &\quad [\text{ขั้นที่ 2 คำนวณค่าใช้จ่ายในงานบำรุงรักษาตามแผนงานภายหลังจากซ่อมแซมความเสียหาย}] \\
 &+ \boxed{\text{ค่าใช้จ่ายงานตรวจสอบประจำ} \cdots \text{ค่าใช้จ่าย (2)}} \\
 &+ \boxed{\text{ค่าใช้จ่ายงานซ่อมแซม (ความเสียหายที่เกิดขึ้นตามอายุการใช้งาน)} \cdots \text{ค่าใช้จ่าย (3)}} \\
 &+ \boxed{\text{ค่าใช้จ่ายงานเปลี่ยนชิ้นส่วนที่จำเป็นตามระยะเวลาที่กำหนด} \cdots \text{ค่าใช้จ่าย (4)}}
 \end{aligned}$$

- ค่าใช้จ่าย (1)
รวมรวมค่าใช้จ่ายในงานซ่อมแซมความเสียหายของชิ้นส่วนที่ได้รับการประเมินว่ามีระดับมาตรการที่ 2 ในงานตรวจสอบครั้งแรก
- ค่าใช้จ่าย (2)
รวมรวมค่าใช้จ่ายในงานตรวจสอบประจำ, งานบำรุงรักษารายวัน และบ่งบารองในกรณีที่ต้องดำเนินการสำหรับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด
- ค่าใช้จ่าย (3)
รวมรวมค่าใช้จ่ายในงานซ่อมแซมความเสียหายของชิ้นส่วนที่ได้รับการประเมินว่ามีระดับมาตรการที่ 5~3 ในงานตรวจสอบครั้งแรก ซึ่งมีการเสื่อมสภาพตามระยะเวลาจนถึงระดับมาตรการที่ 2 นอกจากนี้ รวมถึงค่าใช้จ่ายงานซ่อมแซมความเสียหายบางประเภทของชิ้นส่วนเมื่อถึงกำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการซ่อมแซม
- ค่าใช้จ่าย (4)
รวมรวมค่าใช้จ่ายในงานซ่อมแซมชิ้นส่วนทั่วไปเมื่อถึงกำหนดเวลาที่ต้องทำการเปลี่ยนชิ้นส่วน
- ระยะเวลาในการคำนวณค่าใช้จ่ายในงานซ่อมแซม
ระยะเวลาในการคำนวณค่าใช้จ่ายในงานซ่อมแซม จะเปลี่ยนแปลงโดยขึ้นอยู่กับอายุการใช้งานและระดับมาตรการของแต่ละชิ้นส่วน ภาพแนวคิดเกี่ยวกับระดับมาตรการที่เปลี่ยนไปตามการเสื่อมสภาพตามระยะเวลาแสดงไว้ในรูปที่ 4.3.2
- ในกรณีที่ประเมินว่ามีระดับมาตรการขั้นที่ 1
เนื่องจากการดำเนินการมาตรการอย่างฉุกเฉิน จึงไม่นับรวมอยู่ในการคำนวณ LCC

รูปที่ 4.3.1 แผนผังแสดงการคำนวณ LCC

บทที่ 4 การวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวของสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา

รูปที่ 4.3.2 แผนภาพแนวคิดแสดงการซ่อมแซมความเสียหายที่เกิดขึ้นตามการเสื่อมสภาพตามอายุใช้งาน

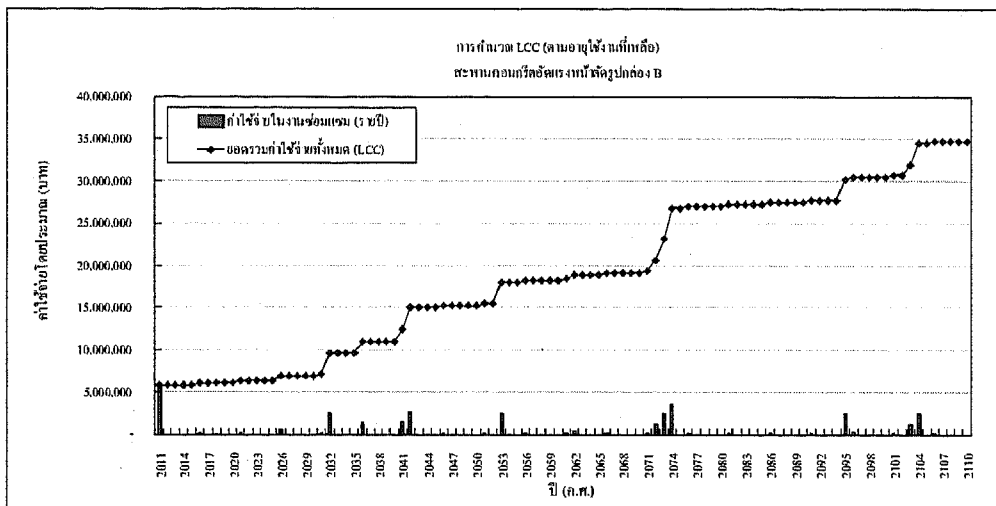
การสำรวจเพื่อวางแผนงานบำรุงรักษาสะพานในระยะยาว (สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา)

รายงานฉบับสุดท้าย

ตารางที่ 4.3.2 ตารางแสดงระดับมาตรการ

ระดับมาตรการ	รายละเอียดการประเมินผล
5	ไม่มีความเสียหายหรือเพิ่งผ่านการซ่อมแซมมา
4	มีความเสียหายเพียงเล็กน้อยและไม่มีความจำเป็นต้องซ่อมแซม
3	อาจมีความจำเป็นต้องซ่อมแซมขั้นกับสภาพความเสียหาย
2	มีความจำเป็นต้องซ่อมแซมอย่างเร่งด่วน
1	ต้องคืนเงินมาตรการฉุกเฉินโดยทันทีเมื่อพิจารณาความปลอดภัยของโครงสร้างและความเสียหายต่อบุคคลทั่วไป

ตัวอย่างการคำนวณค่า LCC ได้แสดงไว้ดังข้างล่างนี้

รูปที่ 4.3.3 ตัวอย่างการคำนวณ LCC (สมมติช่วงอายุการใช้งาน 100 ปี)

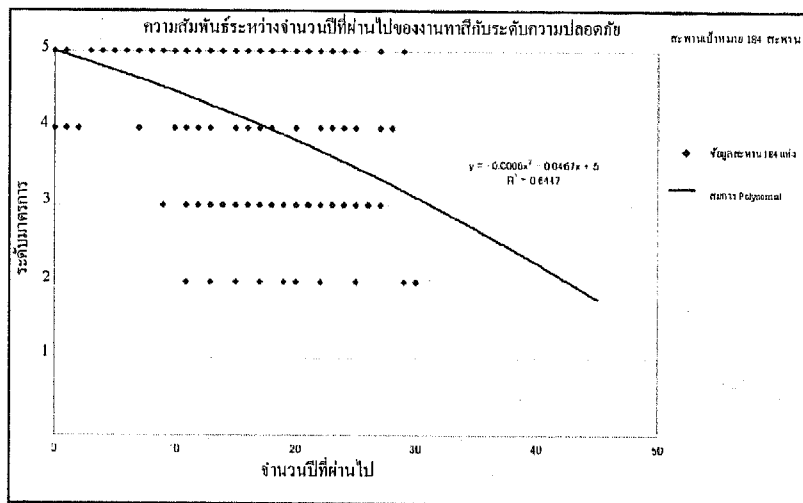
ตารางที่ 4.3.3 รายละเอียดการซ่อมบำรุงตามแผนงานและปีที่ดำเนินการ (ตัวอย่าง)

รายชื่อ ชิ้นส่วน	หมายเลข	ประเภทของ ความเสียหาย	ปี 2011		ปี 2012		ปี 2013		ปี 2014		...	ปี 2009		ปี 2110	
			ระดับ มาตรการ	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ระดับ มาตรการ	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ระดับ มาตรการ	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ระดับ มาตรการ	ค่าใช้จ่าย (บาท)		ระดับ มาตรการ	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ระดับ มาตรการ	ค่าใช้จ่าย (บาท)
คานเหล็ก	01	รอยแตก	4	-	3.9	-	3.7	-	3.6	-	-	-	-	-	-
		การกัดกร่อนเหล็กคาน	5	-	4.9	-	4.8	-	4.7	-	4.5	-	4.4	-	
		ความผิดปกติเชิงโครงสร้างอื่นๆ	5	-	5.0	-	4.9	-	4.9	-	2.1	-	2.0	-	
		การวัดค่าความเครียด	4	-	3.9	-	3.7	-	3.6	-	-	-	-	-	
		การวัดค่าความเครียด	5	-	5.0	-	4.9	-	4.9	-	2.1	-	2.0	-	
พื้นถนน	01	การวัดค่าความเครียด	2	35,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		การวัดค่าความเครียด	5	-	5.0	-	4.9	-	4.9	-	2.1	-	2.0	-	
		รอยแตกบนพื้นผิว	2	450,000	5.0	-	4.9	-	4.9	-	2.2	-	2.2	-	
		ความผิดปกติเชิงโครงสร้างอื่นๆ	5	-	5.0	-	4.9	-	4.9	-	2.1	-	2.0	-	
		การวัดค่าความเครียด	2	-	5.0	-	4.9	-	4.9	-	2.1	-	2.0	-	
ที่รองรับ	101	ความเสียหายเชิงโครงสร้างสะพาน	2	120,000	5.0	-	4.9	-	4.8	-	4.6	-	4.5	-	
		ความเสียหายเชิงโครงสร้างสะพาน	2	120,000	5.0	-	4.9	-	4.8	-	4.6	-	4.5	-	
		ความเสียหายเชิงโครงสร้างสะพาน	5	-	4.5	-	4.8	-	4.7	-	4.5	-	4.4	-	
		ความเสียหายเชิงโครงสร้างสะพาน	5	-	4.9	-	4.8	-	4.7	-	4.5	-	4.4	-	
พื้นถนน	01	การวัดค่าความเครียด	5	-	5.0	-	4.9	-	4.7	-	3.1	-	2.9	-	
		การวัดค่าความเครียด	2	2,500,000	5.0	-	4.9	-	4.7	-	3.1	-	2.9	-	
ราวกันชน	01	ความผิดปกติเชิงโครงสร้าง	2	400,000	5.0	-	4.9	-	4.8	-	4.6	-	4.5	-	
		ความผิดปกติเชิงโครงสร้าง	2	1,467,400	5.0	-	4.9	-	4.8	-	4.6	-	4.5	-	
งบการควบคุมประจํา + งบประมาณต่างๆ			-	233,400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ยอดรวมค่าใช้จ่าย			-	5,822,800	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

4.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการคาดการณ์การเสื่อมสภาพ

การคาดการณ์การเสื่อมสภาพมีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของความเสียหายภายหลังจากดำเนินการตรวจสอบซึ่งเกิดขึ้นตามอายุการใช้งาน ในการคาดการณ์ความเสียหายนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลตรวจสอบและข้อมูลพื้นฐานนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่ง แต่เนื่องจากในปัจจุบันไม่ได้มีการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน การคาดการณ์ความเสียหายจากข้อมูลตรวจสอบเพียงอย่างเดียวจึงทำได้ค่อนข้างลำบาก

ดังนั้น วิธีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการซ่อมบำรุงนั้น จึงอ้างอิงจากแนวโน้มโดยทั่วไปของการเสื่อมสภาพ และการเชื่อมโยงกับระดับมาตรการที่ได้ประเมินจากงานตรวจสอบประจำแนวโน้มโดยทั่วไปของการเสื่อมสภาพได้อธิบายไว้ข้างล่างนี้

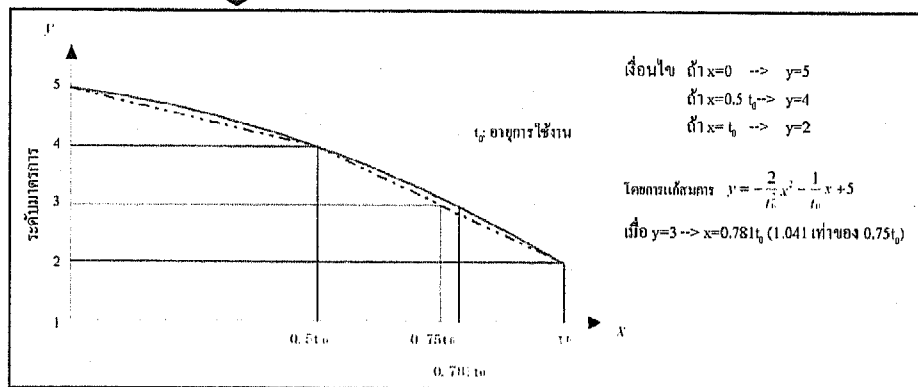

รูปที่ 4.3.4 ตัวอย่างเส้นโค้งแสดงการเสื่อมสภาพ

- เส้นกราฟแสดงการเสื่อมสภาพ, แกนแนวตั้ง : ระดับความเสียหาย, แกนแนวนอน : จำนวนปีที่ผ่านไป (อายุการใช้งาน)
- รูปที่ 4.3.4 แสดงกราฟ “ผลการตรวจสอบการทาสี : ความสัมพันธ์ระหว่างอายุการใช้งานกับความปลอดภัย” ของกลุ่มข้อมูลของสะพานต่างๆ (ที่มีลักษณะการออกแบบ, การก่อสร้าง, การใช้งาน, สภาพแวดล้อม ที่แตกต่างกัน)
- ประสิทธิภาพในการใช้งานของโครงสร้างมีแนวโน้มที่จะลดลงอย่างรวดเร็วกับอายุการใช้งานที่เพิ่มขึ้น

การประมาณเส้นกราฟแสดงการเสื่อมสภาพด้วยเส้นโค้งแบบพาราโบลา และประมาณจุดตัดระหว่างประสิทธิภาพและอายุการใช้งานด้วยเส้นเชื่อมต่อแบบเส้นตรง

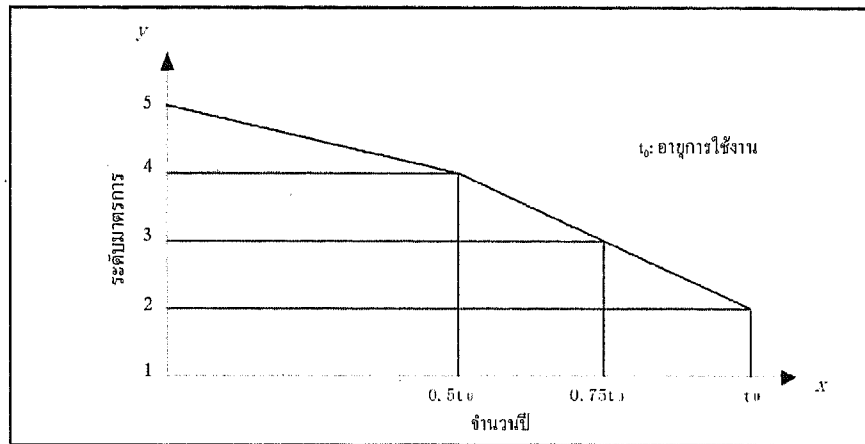
รูปที่ 4.3.5 การประมาณเส้นกราฟแสดงการเสื่อมสภาพด้วยเส้นโค้งแบบพาราโบลา

การสำรวจเพื่อวางแผนงานบำรุงรักษาสะพานในระยะยาว (สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา)

รายงานฉบับสุดท้าย

การกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพ (ระดับมาตรการ) และเวลาในการดำเนินการ

รูปที่ 4.3.6 การประมาณเส้นกราฟแสดงการเสื่อมสภาพด้วยเส้นตรง

4.3.3 การคำนวณ LCC โดยคำนึงถึงวิธีการและเวลาในการดำเนินงานซ่อมแซม

การคำนวณค่าใช้จ่ายในงานซ่อมบำรุงของชิ้นส่วนต่างๆ นั้น จะกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการซ่อมแซมโดยอาศัยระดับมาตรการที่ประเมินได้จากผลการตรวจสอบ และความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพกับระยะเวลาในการดำเนินงานซ่อมแซมตามที่ได้แสดงไว้ในรูปที่ 4.3.6

ราคาต่อหน่วยของงานซ่อมบำรุงสำหรับประเภทของความเสียหายนั้น ได้ถูกกำหนดจากวิธีมาตรฐานที่ใช้ในประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้ในการคำนวณค่าซ่อมบำรุงความเสียหายนั้นได้อ้างอิงจากตัวอย่างในญี่ปุ่น โดยคำนวณจาก "พื้นที่ผิวสะพาน x ค่าคงที่"

สมการในการคำนวณได้แสดงไว้ดังข้างล่างนี้

ค่าใช้จ่ายในงานซ่อมแซมที่มีระดับมาตรการขั้นที่ 2

= ราคาต่อหน่วยของงานซ่อมแซมความเสียหาย x [พื้นที่ผิวสะพาน x ค่าคงที่ (อ้างอิงจากข้อมูลในญี่ปุ่น)]

4.4 การวางแผนการจัดการบำรุงรักษาระยะยาว

4.4.1 การจัดทำคู่มือการวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาว

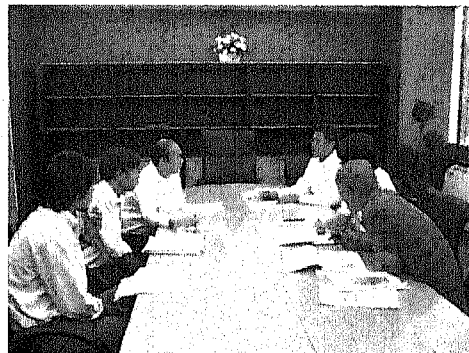
ในการจัดทำคู่มือการวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวนี้ ได้มีการเสนอและอธิบายสาระสำคัญหลักๆ ของคู่มือและทำการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ DRR หลังจากที่ได้จัดทำคู่มือใกล้เสร็จ ก็มีการเสนอและอธิบายอีกครั้งและนำเอาความคิดเห็นแลกเปลี่ยนที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขคู่มือ

ภาพถ่ายการประชุมระหว่างตัวแทนของ DRR กับทีมสำรวจของ JICA แสดงไว้ในรูปที่ 4.4.1 และ 4.4.2

ถึงแม้ว่าเนื้อหาหลักของงานสำรวจนี้ คือการวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวของสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา ทาง DRR ได้เสนอให้สามารถนำผลการสำรวจไปประยุกต์ใช้กับสะพานที่เสื่อมสภาพในสวนภูมิภาคด้วย อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา 12 แห่งซึ่งมีเกณฑ์การบำรุงรักษาที่สูงและมีข้อมูลโครงสร้างอย่างชัดเจน กับสะพานในเขตชนบทซึ่งมีอยู่มากกว่า 7000 แห่ง อีกทั้งมีลักษณะโครงสร้าง, การก่อสร้าง, การใช้งาน และ สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันนั้น การใช้วิธีเดียวกันในแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวจึงเป็นเรื่องที่ไม่สมเหตุผล สำหรับการจัดทำแผนงานบำรุงสะพานในสวนภูมินาคานั้น ได้ตกลงให้ใช้เอกสารอ้างอิงที่สรุปไว้ในภาคผนวกที่ 7

รูปที่ 4.4.1 การประชุมเกี่ยวกับสาระที่สำคัญของแผนงานบำรุงรักษาระยะยาว (วันที่ 30 กรกฎาคม 2010)

รูปที่ 4.4.2 การประชุมเกี่ยวกับรายละเอียดของแผนงานบำรุงรักษาระยะยาว (วันที่ 29-30 พฤศจิกายน 2010)

การสำรวจเพื่อวางแผนงานบำรุงรักษาสะพานในระยะยาว (สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา)

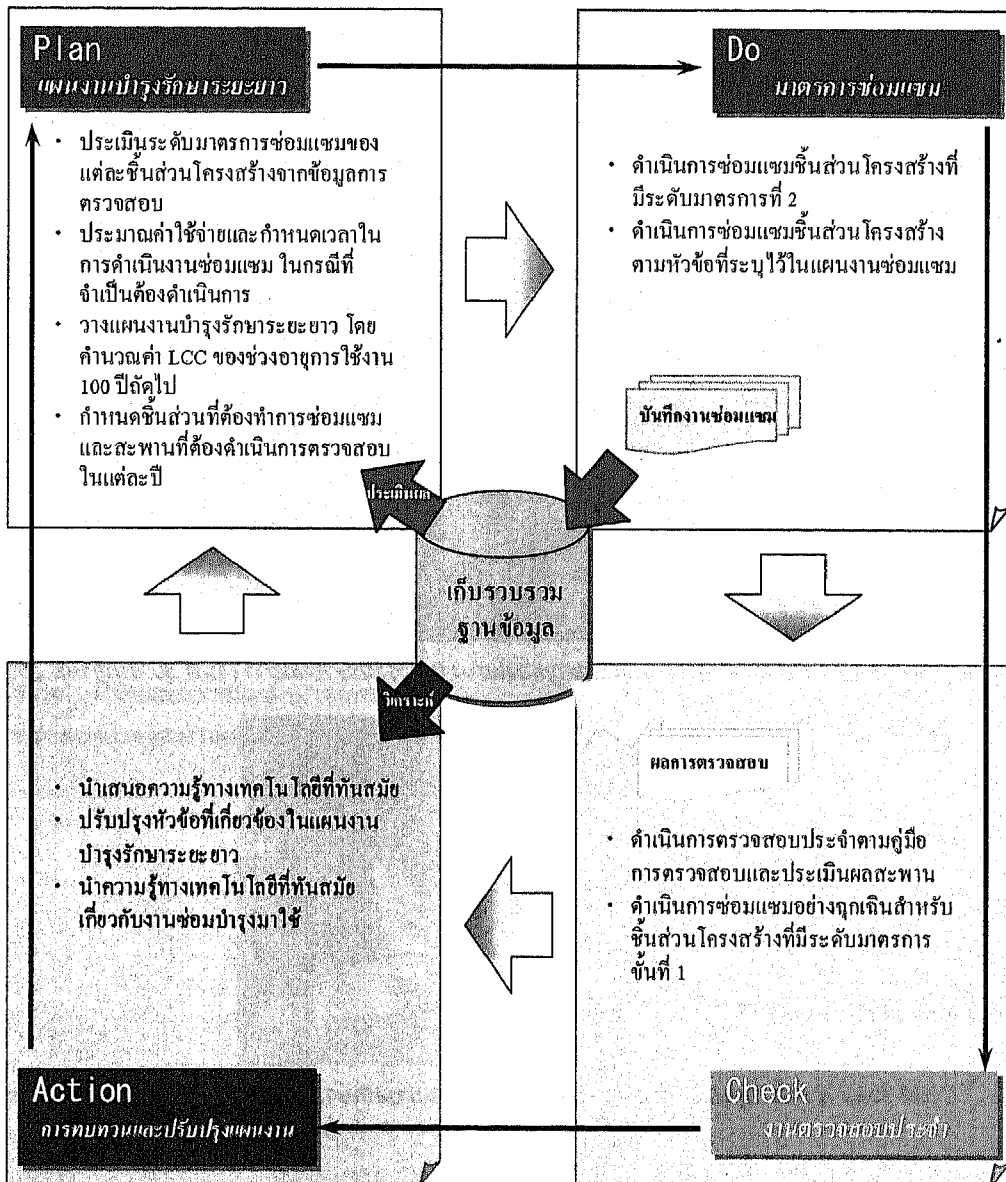
รายงานฉบับสุดท้าย

4.4.2 โครงสร้างและขอบเขตของแผนงานบำรุงรักษาสะพาน

(1) ขั้นตอนของแผนงานบำรุงรักษาสะพาน

ในแผนงานบำรุงรักษาสะพานนั้น มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนทั้ง 4 อย่างซ้ำๆ ซึ่งได้แก่ Plan (แผนงานบำรุงรักษาสะพาน) --> Do (มาตรการซ่อมแซม) --> Check (งานตรวจสอบสะพาน) --> Action (ทบทวนและปรับปรุงแผนงาน) ซึ่งจะทำให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและความรู้ ประสบการณ์เพื่อนำไปปรับปรุงแผนงานได้อย่างต่อเนื่อง และมีเป้าหมายเพื่อให้มีการปฏิบัติงานบำรุงรักษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การบำรุงรักษาสะพานได้แสดงไว้ตามรูปที่ 4.4.3

รูปที่ 4.4.3 ระบบการบำรุงรักษาสะพาน

บทที่ 4 การวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวของสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา

---

1) Plan (การวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาว)

การดำเนินงานบำรุงรักษาแบบเชิงป้องกันที่ทำให้สามารถตรวจพบความเสียหายและดำเนินการมาตรฐานในเบื้องต้นได้ ซึ่งจะทำให้ช่วยลดค่าใช้จ่าย LCC และเพิ่มอายุการใช้งานของโครงสร้าง รวมถึงการวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สามารถดำเนินงานบำรุงรักษาที่มีประสิทธิภาพได้

2) Do (การดำเนินงานซ่อมแซม, เสริมกำลังโครงสร้าง)

การดำเนินงานซ่อมแซมตามวิธีการที่ได้ออกแบบไว้ โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบอย่างละเอียด (การทดลองในห้องแล็บ, การทดสอบแบบไม่ทำลายในภาคสนาม), การศึกษาวิธีการซ่อมแซม (ประเมินสาเหตุของความเสียหาย, คัดเลือกวิธีการซ่อมแซมที่เหมาะสมที่สุด เป็นต้น) ของสะพานเป้าหมาย

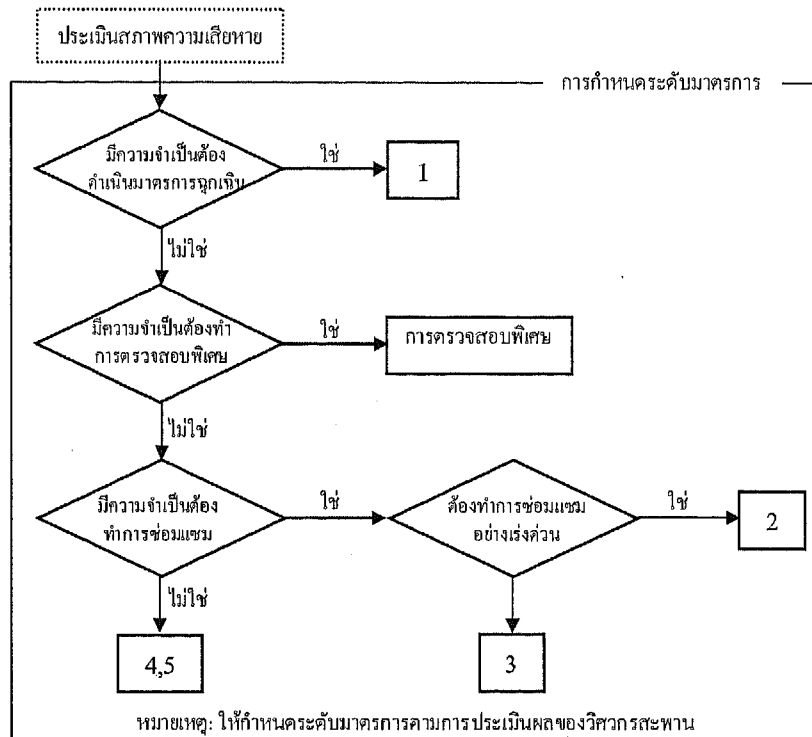
3) Check (การตรวจสอบประจำของสะพาน)

การดำเนินงานตรวจสอบประจำตามคู่มือการตรวจสอบและประเมินผลนั้น มีเป้าหมายเพื่อประเมินสภาพของสะพานพร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นในการวางแผนบำรุงรักษาระยะยาว นอกจากนี้ การประเมินสภาพเปลี่ยนแปลงตามระยะเวลาของสะพานที่ได้ดำเนินการซ่อมแซมหรือเสริมกำลังแล้ว จะทำให้สามารถเก็บสะสมความรู้เกี่ยวกับความเหมาะสมของวิธีการซ่อมแซมและอายุการใช้งานได้ ซึ่งสามารถนำไปใช้เพื่อเพิ่มความแม่นยำในการคาดการณ์ความเสียหายในแผนงานบำรุงรักษาระยะยาว

4) Action (การทบทวนและปรับปรุงแผนงานอย่างต่อเนื่อง)

การวิเคราะห์มาตรฐานการซ่อมแซมและเสริมกำลัง, ข้อมูลงานตรวจสอบประจำและการนำองค์ความรู้ใหม่มาใช้ จะทำให้สามารถปรับปรุงแก้ไขระดับของงานบำรุงรักษาที่กำหนดไว้และเพิ่มความแม่นยำในการคาดการณ์ความเสี่ยงสภาพ โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของงานบำรุงรักษาให้สูงขึ้น

(2) การกำหนดระดับมาตรการ

รูปที่ 4.4.4 ขั้นตอนในการกำหนดระดับมาตรการ

ในการกำหนดระดับมาตรการนั้นสามารถทำได้ตามขั้นตอนที่ได้แสดงไว้ในรูปที่ 4.4.4 โดยทำการประเมินผลปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายโดยภาพรวม ซึ่งได้แก่ ความสำคัญของชิ้นส่วน, ลักษณะของความเสียหาย และ สภาพแวดล้อม เป็นต้น โดยหลักการแล้วจะดำเนินการวิเคราะห์ให้เหมาะสมกับสภาพความเสียหายของแต่ละวัสดุหรือกลุ่มของชิ้นส่วนในโครงสร้าง

ตารางที่ 4.4.1 แสดงเกณฑ์พื้นฐานในการกำหนดระดับมาตรการที่สอดคล้องกับระดับความเสียหายที่ประเมินได้จากผลการตรวจสอบ

ตารางที่ 4.4.1 ระดับมาตรการที่สอดคล้องกับระดับความเสียหาย

ความเสียหาย	ระดับความเสียหาย	ระดับมาตรการ	รายละเอียดของมาตรการที่ระดับมาตรการ
	a	5	5: ไม่พบความเสียหายหรือเพียงผ่านการซ่อมแซม
	b	4	4: มีความเสียหายเพียงเล็กน้อยและไม่มีความจำเป็นต้องดำเนินการซ่อมแซม
	c	3	3: อาจมีความจำเป็นต้องซ่อมแซมขึ้นอยู่กับสภาพความเสียหาย
	d	2	2: มีความจำเป็นต้องซ่อมแซมอย่างเร่งด่วน
	e	1	1: ต้องซ่อมแซมอย่างฉุกเฉินเนื่องจากมีผลต่อความปลอดภัยของโครงสร้างและความเสียหายต่อบุคคลทั่วไป

คำอธิบายเกี่ยวกับระดับมาตรการ

[ระดับมาตรการขั้นที่ 5]

ระดับมาตรการที่กำหนดขึ้นในกรณีที่ไม่พบความเสียหายใดๆ ในการตรวจสอบประจำ

[ระดับมาตรการขั้นที่ 4]

ระดับมาตรการที่กำหนดขึ้นในกรณีที่พบความเสียหายเล็กน้อยในการตรวจสอบประจำ แต่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการซ่อมแซม

[ระดับมาตรการขั้นที่ 3]

ระดับมาตรการที่กำหนดขึ้นในกรณีที่พบความเสียหายในการตรวจสอบประจำ และมีความจำเป็นต้องดำเนินการซ่อมแซม อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีนั้น เนื่องจากทราบสาเหตุและขอบเขตของความเสียหายอย่างชัดเจน และสามารถประเมินได้ว่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของโครงสร้าง จนกระทั่งถึงการตรวจสอบประจำครั้งต่อไป ก็ไม่จำเป็นต้องรีบดำเนินการซ่อมแซมก็ได้

[ระดับมาตรการขั้นที่ 2]

ระดับมาตรการที่กำหนดขึ้นในกรณีที่พบความเสียหายในการตรวจสอบประจำ ซึ่งความเสียหายมีความรุนแรงค่อนข้างมากและส่งผลทำให้ความสามารถในการทำงานและอัตราความปลอดภัยของชิ้นส่วนโครงสร้างลดลง ดังนั้นจึงควรให้มีการซ่อมแซมความเสียหายก่อนที่จะถึงการตรวจสอบประจำครั้งต่อไป

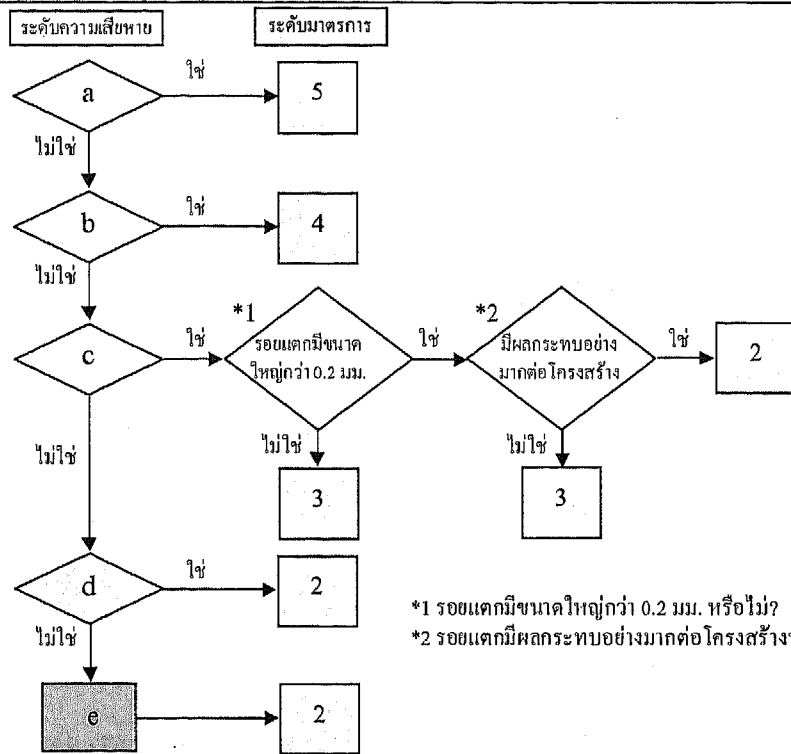
[ระดับมาตรการขั้นที่ 1]

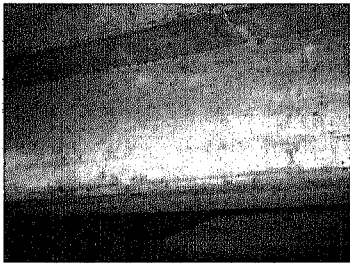

ระดับมาตรการที่กำหนดขึ้นในกรณีที่พบว่ามีความเสียหายที่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของโครงสร้างสะพาน และมีความจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขอย่างฉุกเฉิน

ในคู่มือการวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวนั้น จะทำการคำนวณค่า LCC ตามระดับมาตรการที่กำหนดไว้ล่วงหน้าตามประเภทของความเสียหาย 17 อย่าง ตามที่ระบุไว้ในคู่มือตรวจสอบและประเมินผล ตัวอย่างในหัวข้อ "รอยแตก, น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์ (โครงสร้างส่วนบน)" ได้แสดงไว้ในหน้าถัดไป

การสำรวจเพื่อวางแผนงานบำรุงรักษาสะพานในระยะยาว (สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา)

รายงานฉบับสุดท้าย

<p>ระดับความเสียหาย b --> [ระดับมาตรการ 4]</p> <p>มีรอยแตกที่มีผลกระทบน้อย (รูปไว้ด้วยขอสค์)</p>	<p>ระดับความเสียหาย c --> [ระดับมาตรการ 2]</p> <p>มีรอยแตกที่มีผลกระทบมาก (รูปไว้ด้วยขอสค์) รูปแบบรอยแตกหมายเลข 1</p>	<p>ระดับความเสียหาย c --> [ระดับมาตรการ 3]</p> <p>มีรอยแตกที่มีผลกระทบน้อยและมีน้ำรั่วซึม</p>
<p>ระดับความเสียหาย d --> [ระดับมาตรการ 2]</p> <p>มีรอยแตกที่มีผลกระทบน้อยและมีน้ำรั่วซึมและคราบซีเมนต์เป็นจำนวนมาก</p>	<p>ระดับความเสียหาย d --> [ระดับมาตรการ 2]</p> <p>มีรอยแตกที่มีผลกระทบมาก และมีน้ำรั่วซึมและคราบซีเมนต์เล็กน้อย รูปแบบรอยแตกหมายเลข 2</p>	<p>ระดับความเสียหาย e --> [ระดับมาตรการ 2]</p> <p>มีรอยแตกที่มีผลกระทบมากและมีคราบสนิมเหล็ก รูปแบบรอยแตกหมายเลข 8</p>

รูปที่ 4.4.5 ตัวอย่างการกำหนดระดับมาตรการ (รอยแตก, น้ำรั่วซึม, คราบเกลือ (โครงสร้างส่วนบน))

(3) การซ่อมแซมความเสียหายที่พบในงานตรวจสอบประจำ

[นโยบายพื้นฐานของการซ่อมแซม]

(a) เวลาในการดำเนินงานซ่อมแซม

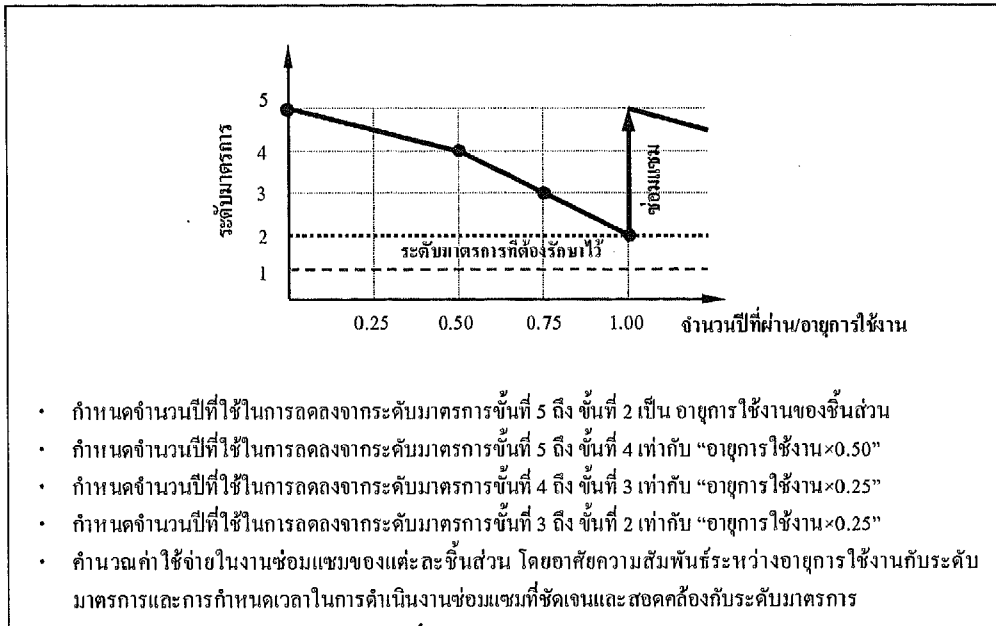
ความเสียหายที่พบในงานตรวจสอบประจำนั้น มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการที่เหมาะสมในขณะที่ยังสามารถรักษาระดับการบำรุงรักษาไว้ได้ ในคู่มือนี้ ได้กำหนดให้มีการดำเนินงานซ่อมแซมที่เหมาะสมเมื่อพบความเสียหายมีระดับมาตรการขั้นที่ 2 ซึ่งประเมินได้ในระหว่างงานตรวจสอบหรือพบหลังจากงานตรวจสอบเนื่องจากการเสื่อมสภาพตามเวลา ซึ่งถือว่าเป็นนโยบายพื้นฐานของงานบำรุงรักษาระดับความเสียหายในสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาทั้ง 12 แห่ง

(b) แนวคิดเกี่ยวกับการทำนายการเสื่อมสภาพ

การทำนายการเสื่อมสภาพของความเสียหายแต่ละประเภท มีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจอัตราการเสื่อมสภาพตามอายุการใช้งานหลังจากงานตรวจสอบ เนื่องจากเหตุผลดังที่ได้อธิบายไว้ข้างล่าง ในคู่มือนี้จะใช้วิธีการกำหนดอายุการใช้งานของชิ้นส่วนกับรูปแบบการเสื่อมสภาพโดยทั่วไป ในการกำหนดเวลาในการดำเนินงานซ่อมแซมและการคำนวณค่า LCC โดยจะไม่ใช้การทำนายการเสื่อมสภาพโดยอาศัย "วิธีการทางทฤษฎี" และ "วิธีการโดยการวิเคราะห์ข้อมูล"

[เหตุผลที่ใช้อายุการใช้งานของชิ้นส่วนในการกำหนดเวลาในการดำเนินการ]

- สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาทั้ง 12 แห่ง ได้ถูกดำเนินการตรวจสอบรายวันซึ่งมีระดับการบำรุงรักษาค่อนข้างสูง โดยสำนักงานบำรุงรักษาที่ตั้งอยู่ใกล้สะพานแต่ละแห่ง มีการซ่อมบำรุงตามกำหนดระยะเวลา เช่น การทาสีใหม่และการเปลี่ยนชิ้นส่วนที่ชำรุด
- ถึงแม้ว่าจะใช้การกำหนดเวลาในการดำเนินงานซ่อมบำรุงจากการทำนายการเสื่อมสภาพ เนื่องจากไม่มีการจัดเก็บข้อมูลการตรวจสอบที่ดำเนินการแล้วหลายครั้งในอดีต ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นในการคาดการณ์ความเสียหาย จึงเป็นการยากที่จะได้ผลการทำนายที่มีความแม่นยำ
- นอกจากนี้ การทำนายความเสียหายบนพื้นฐานความรู้ทางทฤษฎีในอดีตนั้น จำเป็นต้องใช้ผลการทดสอบต่างๆ (การทดสอบในห้องปฏิบัติการของกลุ่มตัวอย่าง, การทดสอบแบบไม่ทำลาย) อีกทั้งคุณภาพและสภาพแวดล้อมในระหว่างการก่อสร้างก็มีโอกาสที่จะทำให้เกิดความแม่นยำในการทำนายความเสียหายลดลงได้ จึงพิจารณาว่าไม่สมควรที่จะนำมาใช้
- การเสื่อมสภาพของชิ้นส่วนต่างๆ โดยทั่วไปแล้วจะเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่ผ่านไป และความปลอดภัยในการใช้งานของชิ้นส่วนนั้นจะลดลงในอัตราอย่างรวดเร็วเมื่อเข้าใกล้อายุการใช้งาน แนวคิดดังกล่าวนี้ได้อธิบายไว้ในรูปที่ 4.4.6 ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุการใช้งานกับระดับของมาตรการซ่อมแซม

รูปที่ 4.4.6 แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดเวลาในการดำเนินมาตรการโดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างอายุการใช้งานกับระดับมาตรการ

[แนวคิดเกี่ยวกับการซ่อมแซมที่สอดคล้องกับระดับมาตรการ]

(a) การซ่อมแซมสำหรับระดับมาตรการที่ 2

สำหรับชิ้นส่วนของโครงสร้างที่ได้รับการประเมินจากผลการตรวจสอบประจำว่ามีระดับมาตรการขั้นที่ 2 ให้ทำการคัดเลือกวิธีการซ่อมแซมที่เหมาะสมกับประเภทของชิ้นส่วนนั้นและความเสียหาย หลังจากนั้นให้คำนวณค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการซ่อมแซมจากสมการ [ราคาต่อหน่วยของงานซ่อมแซม × ปริมาณงานซ่อมแซม] (ดูตารางที่ 4.4.2)

(b) การซ่อมแซมสำหรับระดับมาตรการที่ 3, 4, 5

สำหรับชิ้นส่วนของโครงสร้างที่ได้รับการประเมินจากผลการตรวจสอบประจำว่ามีระดับมาตรการขั้นที่ 3, 4, 5 นั้น จะมีการเสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน ให้ทำการกำหนดเวลาที่จำเป็นในการดำเนินงานซ่อมแซมเมื่อระดับมาตรการถึงขั้นที่ 2 ดังแสดงในรูปที่ 4.4.7 และทำการคัดเลือกวิธีการซ่อมแซมที่เหมาะสมกับประเภทของชิ้นส่วนและความเสียหาย หลังจากนั้นให้คำนวณค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการซ่อมแซมจากสมการ [ราคาต่อหน่วยของงานซ่อมแซม × ปริมาณงานซ่อมแซม] (ดูตารางที่ 4.4.2)

ในรูปที่ 4.4.6 นั้น เมื่อทำการซ่อมแซมหรือการเปลี่ยนชิ้นส่วนเมื่อถึงระดับมาตรการที่ 2 แล้ว ให้ย้อนกลับไประดับมาตรการที่ 5 หลังจากนั้นให้กำหนด “จำนวนปีที่ผ่าน / อายุการใช้งาน” ที่ถึงระดับมาตรการที่ 2 เท่ากับ 1.00 อย่างไรก็ตาม ควรสังเกตด้วยว่าอายุการใช้งานของการซ่อมแซมและการเปลี่ยนชิ้นส่วนนั้นมีค่าต่างกันโดยในกรณีแรกจะมีค่าน้อยกว่า

นอกจากนี้ การจัดเก็บข้อมูลงานซ่อมแซมพร้อมกับการปรับปรุงค่าใช้จ่ายต่อหน่วยของงานซ่อมแซมและกำหนดอายุการใช้งานที่เหมาะสมนั้น เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยเพิ่มความถูกต้องของแผนงานบำรุงรักษาสะพานในระยะยาว

การสำรวจเพื่อวางแผนงานบำรุงรักษาสะพานในระยะยาว (สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา)

รายงานฉบับสุดท้าย

(4) การซ่อมแซมและเปลี่ยนชิ้นส่วนตามแผนงานที่วางไว้ภายหลังจากงานซ่อมแซมความเสียหาย ภายหลังดำเนินการซ่อมแซมความเสียหายที่พบในงานตรวจสอบประจำแล้ว ให้ถือว่าโครงสร้างสะพานมีการฟื้นฟูความปลอดภัย จากนั้นโดยอาศัยแนวคิดของการบำรุงรักษาแบบเชิงป้องกัน ควรให้ดำเนินการซ่อมบำรุงและเปลี่ยนชิ้นส่วนโครงสร้างตามระยะเวลาที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถบำรุงรักษาความปลอดภัยของสะพานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การซ่อมแซมและเปลี่ยนชิ้นส่วนตามกำหนดระยะเวลานั้น ให้อ้างอิงจากตารางที่ 4.4.3

ตารางที่ 4.4.3 รายการแสดงการซ่อมแซมและเปลี่ยนชิ้นส่วนตามแผนงานที่วางไว้

รูปแบบสะพาน	ประเภทของชิ้นส่วน	ประเภทของความเสียหาย	ระยะเวลาดำเนินการ (ปี)	วิธีการซ่อมแซม	หน่วย	ค่าซ่อมแซมโดยประมาณราคาต่อหน่วย (บาท)	การประมาณปริมาณงานซ่อมแซม		
							สูตรการคำนวณ		
การซ่อมแซมตามแผนงาน	สะพานคอนกรีต (RC, PC)	แผ่นพื้น	คอนกรีต (RC)	รอยแตกในแผ่นพื้น	30	คิดแผ่นคาร์บอนไฟเบอร์	บาท.ตร.ม.	22,500	พื้นที่ผิวสะพาน × 0.620
			คอนกรีต (PC)	รอยแตกในแผ่นพื้น	50	คิดแผ่นคาร์บอนไฟเบอร์	บาท.ตร.ม.	22,500	พื้นที่ผิวสะพาน × 0.500
		กานเหล็ก	คอนกรีต (RC)	การไหลของเหล็กเสริม	30	ซ่อมแซมผิว	บาท.ตร.ม.	17,500	พื้นที่ผิวสะพาน × 0.010
			คอนกรีต (PC)	การไหลของเหล็กเสริม	30	ซ่อมแซมผิว	บาท.ตร.ม.	17,500	พื้นที่ผิวสะพาน × 0.008
		โครงสร้างส่วนล่าง	โครงสร้างคอนกรีต	การไหลของเหล็กเสริม	30	ซ่อมแซมผิว	บาท.ตร.ม.	17,500	จำนวนคอม่อ × 2.240
	สะพานเหล็ก	แผ่นพื้น	คอนกรีต (RC)	รอยแตกในแผ่นพื้น	30	ติดแผ่นคาร์บอนไฟเบอร์	บาท.ตร.ม.	22,500	พื้นที่ผิวสะพาน × 0.620
			กานเหล็ก	เหล็ก	การกัดสนิม	20	ทาสีใหม่ด้วยสี Rc-1	บาท.ตร.ม.	3,500
		โครงสร้างส่วนล่าง		คอนกรีต	การไหลของเหล็กเสริม	30	ซ่อมแซมผิว	บาท.ตร.ม.	17,500
			คอม่อเหล็ก	การกัดสนิม	20	ทาสีใหม่ด้วยสี Rc-1	บาท.ตร.ม.	3,500	จำนวนคอม่อ × 5.000
		การเปลี่ยนวัสดุตามแผนงาน	ชิ้นส่วนทั่วไป	ที่รองรับ	ความเสียหายในที่รองรับ (สนิมเหล็ก)	30	ทาสีใหม่ด้วยสี Rc-1	บาท.ตร.ม.	120,000
พื้นถนน	ชั้นกันน้ำ			ความไม่เรียบของผิวถนน ความผิดปกติของชั้นดิน	20	ปรับปรุงพื้นสะพาน	บาท.ตร.ม.	5,000	พื้นที่ผิวสะพาน × 1.000
ราวกันชน	เหล็ก			ความผิดปกติของราวกันชน (สนิมเหล็ก)	30	ซ่อมเปลี่ยนราวกันชนเหล็ก	บาท.ม.	20,000	ความยาวช่วง × จำนวนราว
	คอนกรีต			ความผิดปกติของราวกันชน (เหล็กเสริมโผล่)	30	ซ่อมแซมผิว	บาท.ตร.ม.	17,500	ความยาวช่วง×2.0m × จำนวนราว
รอยต่อขยายตัว	ยาง			ความผิดปกติในรอยต่อ	15	ซ่อมเปลี่ยนวัสดุยาง	บาท.ม.	66,700	ความกว้างทั้งหมด × 1.000
	เหล็ก			ความผิดปกติในรอยต่อ	30	ซ่อมเปลี่ยนวัสดุเหล็ก	บาท.ม.	133,400	ความกว้างทั้งหมด × 1.000
การตรวจสอบประจำ + ค่าใช้จ่ายสำรอง				5	---	บาท.สะพาน	233,400	ต่อ 1 สะพาน	

หมายเหตุ: ราคาต่อหน่วยของค่าซ่อมแซมโดยประมาณนี้ ได้รวมค่าใช้จ่ายอื่นๆ 50% แล้ว (ต้นทุนโครงสร้าง × 1.5)

- สำหรับความเสียหายที่มีโอกาสเกิดขึ้นภายหลังจากการซ่อมแซมตาม (1) แล้วนั้น ให้ดำเนินการตรวจสอบประจำอย่างต่อเนื่อง และนำผลการตรวจสอบที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาแผนการบำรุงรักษา
- การจัดเก็บข้อมูลงานซ่อมแซมพร้อมกับการปรับปรุงค่าใช้จ่ายต่อหน่วยของงานซ่อมแซมและกำหนดอายุการใช้งานของโครงสร้างที่เหมาะสมนั้น เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยเพิ่มความถูกต้องในแผนงานบำรุงรักษาในระยะยาว

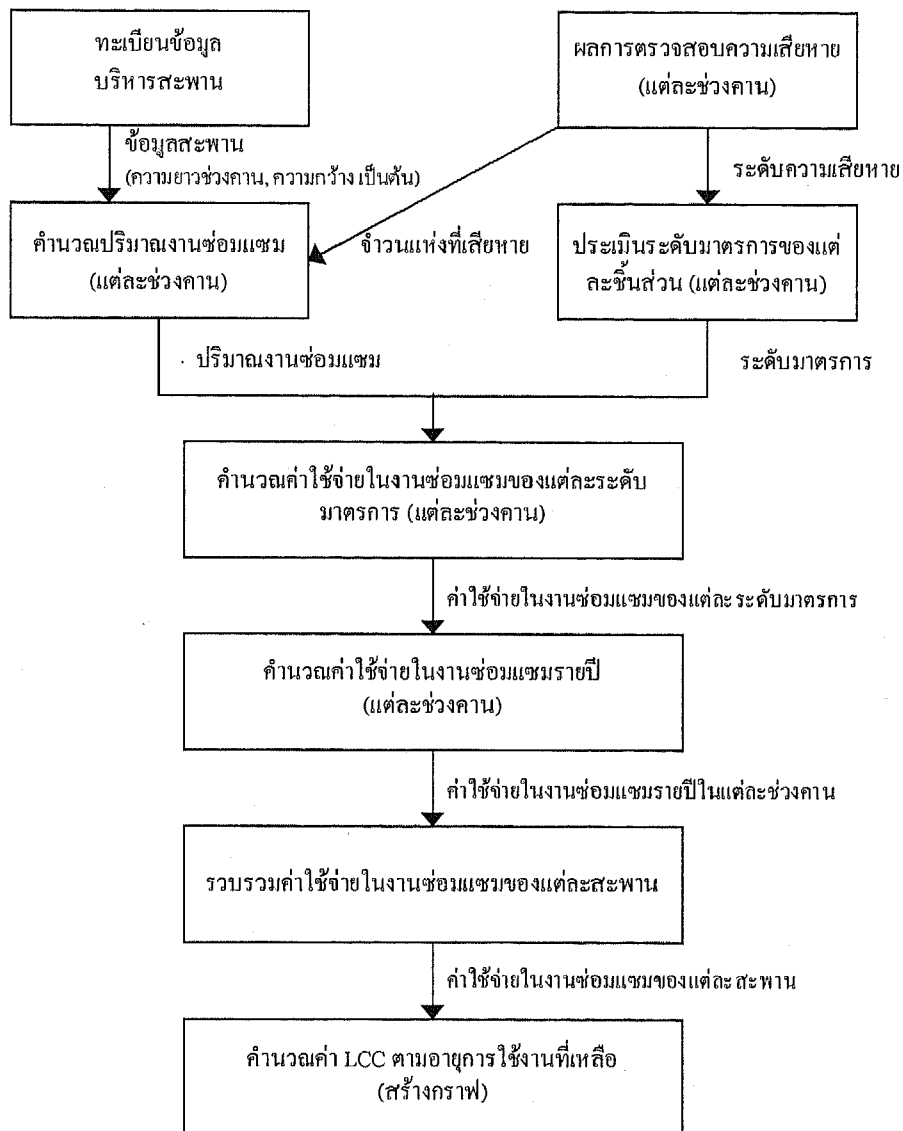
4.4.3 แผนงานบำรุงรักษาระยะยาวของแต่ละสะพาน

(1) แผนงานบำรุงรักษาระยะยาว

ทำการประเมินค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในงานบำรุงรักษาสะพานแต่ละแห่งในช่วงระยะเวลา 100 ปีถัดไป ตามขั้นตอนที่แสดงไว้ข้างล่าง โดยพิจารณาจากระดับมาตรการที่ได้วิเคราะห์ตามคู่มือการบำรุงรักษาสะพานในระยะยาวและผลการตรวจสอบสะพาน

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากค่าใช้จ่ายโดยประมาณในงานซ่อมแซมนั้นได้อ้างอิงข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในประเทศญี่ปุ่น จึงมีแนวโน้มที่จะมีราคาค่อนข้างสูง

นอกจากนี้ ค่า LCC ของแต่ละสะพานนั้น สามารถเพิ่มเติมได้ใน "รายงานเล่มที่ 4"

รูปที่ 4.4.7 ขั้นตอนการจัดทำแผนงานบำรุงรักษาระยะยาว

การสำรวจเพื่อวางแผนงานบำรุงรักษาสะพานในระยะยาว (สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา)

รายงานฉบับสุดท้าย

1) กำหนดระดับมาตรการของแต่ละชั้นส่วน (แต่ละช่วงคาน)

ทำการกำหนดระดับมาตรการของแต่ละชั้นส่วนจากผลการสำรวจความเสียหาย ตามวิธีการกำหนดระดับมาตรการที่สอดคล้องกับระดับความเสียหาย ในบางกรณี ต้องทำการประเมินระดับมาตรการโดยอาศัยข้อมูลอ้างอิงเพิ่มเติมซึ่งขึ้นอยู่กับประเภทและระดับของความเสียหาย

2) คำนวณปริมาณงานซ่อมแซม (แต่ละช่วงคาน)

ทำการคำนวณปริมาณงานซ่อมแซมของแต่ละชั้นส่วนจากทะเบียนข้อมูลสะพานและผลการสำรวจความเสียหาย ตามวิธีการประมาณปริมาณงานซ่อมแซมในตารางที่ 4.4.2

3) คำนวณค่าใช้จ่ายโดยประมาณในงานซ่อมแซมของแต่ละระดับมาตรการ

ทำการคำนวณค่าใช้จ่ายโดยประมาณของงานซ่อมแซมจากปริมาณงานซ่อมแซมและระดับมาตรการที่กำหนดของแต่ละชั้นส่วน โดยพิจารณาราคาต่อหน่วยของค่าใช้จ่ายในงานซ่อมแซมดังแสดงในตารางที่ 4.4.2

4) คำนวณค่าใช้จ่ายโดยประมาณในงานซ่อมแซมรายปี (แต่ละช่วงคาน)

ทำการรวบรวมค่าใช้จ่ายในงานซ่อมแซมโดยเริ่มตั้งแต่ปีถัดไป ในกรณีที่ผลการสำรวจความเสียหายระบุว่า มีระดับมาตรการที่ 2 และเริ่มตั้งแต่ปีที่ระดับมาตรการถึงขั้นที่ 2 ในกรณีที่มิมีระดับมาตรการที่ 3 หรือ 4 ในผลการสำรวจ

สำหรับระดับมาตรการที่ 5 และปีภายหลังจากรวบรวมค่าใช้จ่ายตามกรณีข้างบนนั้น ให้ทำการรวบรวมค่าใช้จ่ายโดยประมาณในงานซ่อมแซมหรืองานเปลี่ยนชิ้นส่วนตามแผนที่วางไว้ ตามรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน

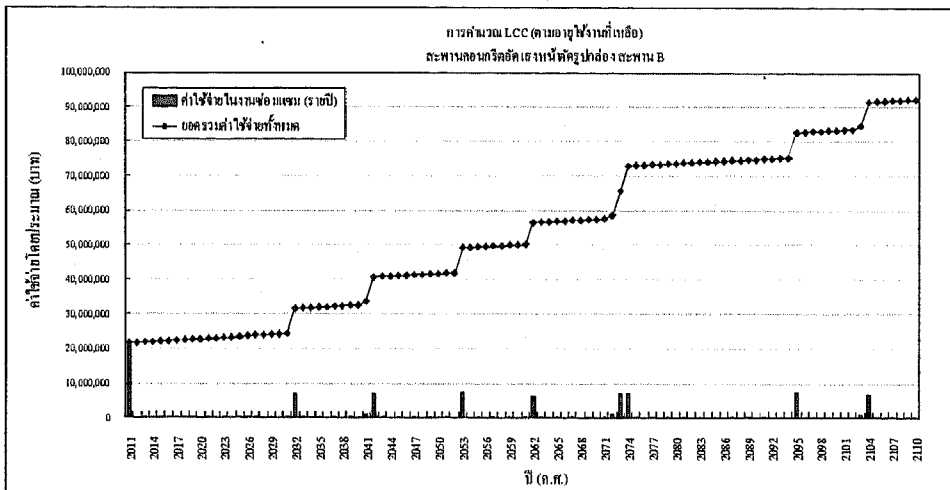
ทำการรวบรวมค่าใช้จ่ายงานซ่อมแซมดังกล่าวข้างต้น เป็นระยะเวลา 100 ปี

5) รวบรวมค่าใช้จ่ายงานซ่อมแซมของแต่ละสะพาน

ทำการรวบรวมค่าใช้จ่ายในงานซ่อมแซมโดยประมาณในแต่ละช่วงคานทั้งหมดของสะพาน

6) คำนวณค่า LCC ตามอายุการใช้งานที่เหลือ

ทำการรวบรวมค่าใช้จ่ายในงานซ่อมแซมของแต่ละสะพานและเขียนกราฟแสดงความสัมพันธ์ เพื่อทำการวิเคราะห์ค่า LCC ตามอายุการใช้งานที่เหลือ

รูปที่ 4.4.8 ตัวอย่างการคำนวณค่า LCC ของสะพานคอนกรีตอัดแรงหน้าตัดรูปกล่อง

(2) แผนงานบำรุงรักษาระยะยาวของสะพานคอนกรีตอัดแรง

1) แผ่นพื้น

ในกรณีแผ่นพื้น RC ได้แก่ ความเสียหายประเภทเหล็กเสริมที่โผล่และรอยแตกในแผ่นพื้น สำหรับวิธีการซ่อมแซมของความเสียหายแต่ละประเภทนั้น ได้แก่ การซ่อมแซมผิวและการติดแผ่นคาร์บอนไฟเบอร์ ตามข้อมูลปฏิบัติงานจริงในประเทศญี่ปุ่น

สำหรับงานซ่อมแซมตามแผนที่วางไว้นั้น เนื่องจากเป็นชิ้นส่วนที่ได้รับแรงโดยตรงจากน้ำหนักรถยนต์ กำหนดให้ใช้รอยแตกในแผ่นพื้นซึ่งเป็นการเสียหายที่เกิดก่อนการโผล่ของเหล็กเสริม ส่วนรอบระยะเวลาในงานซ่อมแซมนั้น กำหนดให้เท่ากับ 30 ปี ตามข้อมูลปฏิบัติงานจริงในประเทศญี่ปุ่น

ในกรณีแผ่นพื้น PC ให้เพิ่มประเภทของความเสียหายเนื่องจากความผิดปกติในที่ยึดลวดอัดแรง นอกเหนือจากความเสียหายที่พบในแผ่นพื้น RC โดยมีวิธีการซ่อมแซมความเสียหายเหมือนกับกรณีของแผ่นพื้นคอนกรีต สำหรับความผิดปกติในที่ยึดลวดอัดแรงนั้น ให้ใช้การติดแผ่นคาร์บอนไฟเบอร์ที่ผิวทั้งด้านบนและล่าง

ประเภทของความเสียหายที่ดำเนินการซ่อมแซมตามแผนที่วางไว้นั้น คือ รอยแตกในแผ่นพื้นซึ่งเหมือนในกรณีแผ่นพื้น RC ส่วนรอบระยะเวลาในงานซ่อมแซมนั้นเท่ากับ 50 ปี ตามข้อมูลในประเทศญี่ปุ่น

2) คานหลัก, คานขวาง

ในกรณีชิ้นส่วน RC ประเภทของความเสียหาย คือ รอยแตก, น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์ สำหรับวิธีการซ่อมแซมของความเสียหายแต่ละประเภทนั้น ได้แก่ การฉีดยา Epoxy resin, การซ่อมแซมผิว ตามข้อมูลปฏิบัติงานจริงในประเทศญี่ปุ่น

สำหรับงานซ่อมแซมตามแผนที่วางไว้นั้น กำหนดให้ใช้การโผล่ของเหล็กเสริม เนื่องจากได้รับผลกระทบจากแรงภายนอกน้อยเมื่อเทียบกับแผ่นพื้น ส่วนรอบระยะเวลาในงานซ่อมแซมนั้นกำหนดให้เท่ากับ 30 ปี ตามข้อมูลในประเทศญี่ปุ่น

ในกรณีชิ้นส่วน PC ให้เพิ่มประเภทของความเสียหายเนื่องจากความผิดปกติในที่ยึดลวดอัดแรง นอกเหนือจากความเสียหายที่พบในชิ้นส่วน RC ในกรณีที่พบความเสียหายในที่ยึดลวดอัดแรง ให้ทำการซ่อมแซมโดยใช้วิธีเสริมกำลังด้วยลวดอัดแรงภายนอก

ประเภทของความเสียหายที่ดำเนินการซ่อมแซมตามแผนที่วางไว้นั้น คือ การโผล่ของเหล็กเสริมซึ่งเหมือนในกรณีของชิ้นส่วน RC ส่วนรอบระยะเวลาในงานซ่อมแซมนั้นเท่ากับ 30 ปี ตามข้อมูลปฏิบัติงานจริงในประเทศญี่ปุ่น

(3) แผนงานบำรุงรักษาระยะยาวของสะพานโครงเหล็ก

1) แผ่นพื้น

โดยทั่วไปแล้วเหมือนกับสะพานคอนกรีตอัดแรง

2) ชิ้นส่วนโครงเหล็ก

ประเภทของความเสียหาย ได้แก่ สนิมเหล็ก, รอยแตก, การหลุดของน็อต, การฉีกขาด และการเปลี่ยนรูปหรือเสียรูปร่าง สำหรับวิธีการซ่อมแซมของความเสียหายแต่ละประเภทนั้น ได้แก่ การทาสีใหม่, เสริมด้วยแผ่นเหล็ก, เปลี่ยนสลักเกลียวทั้งหมดในแผ่นเหล็กประกบ และเปลี่ยนชิ้นส่วนที่มีการเปลี่ยนรูปหรือเสียรูปร่าง ในงานทาสีนั้น ให้พิจารณาพื้นที่นั่งร้านในการคำนวณค่าใช้จ่ายงานซ่อมแซมโดยประมาณด้วย

สำหรับงานซ่อมแซมตามกำหนดเวลานั้น ให้ใช้การเกิดสนิมเหล็กเป็นตัวควบคุม ซึ่งมีรอบระยะเวลาในการซ่อมแซมเท่ากับ 20 ปี ตามข้อมูลในประเทศญี่ปุ่น

(4) แผนงานบำรุงรักษาระยะยาวของสะพานซิง

การสำรวจเพื่อวางแผนงานบำรุงรักษาสะพานในระยะยาว (สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา)

รายงานฉบับสุดท้าย

1) แผ่นพื้น

โดยทั่วไปแล้วเหมือนกับสะพานคอนกรีตอัดแรง

2) ชั้นส่วนโครงเหล็ก

โดยทั่วไปแล้วเหมือนกับสะพานคอนกรีตอัดแรง

3) สายเคเบิล

ในกรณีที่มีความเสียหายในบริเวณที่ยึดสายเคเบิล ให้ใช้การติดตั้งคาร์บอนไฟเบอร์ที่ผิวทั้งด้านบนและล่างเหมือนในการซ่อมแซมความเสียหายในที่ยึดลวดอัดแรง สำหรับวัสดุเคลือบผิวนั้น เนื่องจากมีความทนทาน (Durability) ค่อนข้างสูง จึงไม่นับรวมในงานซ่อมแซมตามกำหนดเวลา

(5) แผนงานบำรุงรักษาระยะยาวของชั้นส่วนโครงสร้างทั่วไป

สำหรับ ชั้นส่วนโครงสร้างทั่วไปนั้น ให้ดำเนินการเปลี่ยนชั้นส่วนโครงสร้างทั้งหมดตามกำหนดรอบระยะเวลาในการซ่อมแซม

1) โครงสร้างส่วนล่าง

ในกรณีโครงสร้างคอนกรีต กำหนดให้เหมือนกับคานหลักหรือคานขวางในสะพานคอนกรีตอัดแรง ส่วนโครงสร้างเหล็กนั้น ให้เหมือนกันชั้นส่วนเหล็กในสะพานโครงสร้างเหล็ก

2) ที่รองรับสะพาน

ประเภทของความเสียหายในที่รองรับนั้น คือ ความบกพร่องในการทำงาน (สนิมเหล็ก) วิธีการซ่อมแซมความเสียหายที่นิยมใช้ในประเศญี่ปุ่น ได้แก่ การเคลือบผิวเหล็ก ซึ่งมีรอบระยะเวลาในการซ่อมแซมเท่ากับ 30 ปี

3) พื้นผิวถนน

ประเภทของความเสียหาย คือ ความไม่เรียบของผิวถนนและความผิดปกติในแผ่นพื้นถนน วิธีการซ่อมแซมความเสียหายทั้งสองประเภทคือ การซ่อมเปลี่ยนพื้นถนนรวมทั้งการติดตั้งชั้นกันน้ำซึม ซึ่งมีรอบระยะเวลาในการซ่อมแซมเท่ากับ 20 ปี

4) ราวกันชน

ประเภทของความเสียหายในกรณีราวกันชนเหล็ก คือ สนิมเหล็ก ส่วนในกรณีราวกันชนคอนกรีต คือ สนิมในเหล็กเสริม วิธีการซ่อมแซมสำหรับความเสียหายแต่ละประเภทตามลำดับ ได้แก่ การเปลี่ยนราวกันชนและการซ่อมปะผิว ซึ่งมีรอบระยะเวลาในการซ่อมแซมทั้งสองประเภทเท่ากับ 30 ปี

5) รอยต่อขยายตัว

จำแนกประเภทของรอยต่อขยายตัวเป็น วัสดุยาง, วัสดุเหล็ก และวัสดุยืดรอยต่อ ในกรณีที่มีความเสียหายให้ทำการซ่อมแซมตามแต่ละวัสดุ ได้แก่ การเปลี่ยนวัสดุยาง, การเปลี่ยนวัสดุเหล็ก และการยึดติดรอยต่อสำหรับรอบระยะเวลาในการซ่อมแซมนั้น เมื่อพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับความทนทานในประเทศญี่ปุ่น

บทที่ 4 การวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวของสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา

กำหนดให้เท่ากับ 15 ปีสำหรับวัสดุยาง, 30 ปี สำหรับวัสดุเหล็ก และ 10 ปี สำหรับวัสดุคอนกรีต

การสำรวจเพื่อวางแผนงานบำรุงรักษาสะพานในระยะยาว (สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา)

รายงานฉบับสุดท้าย

4.4.4 ระดับมาตรการของแต่ละสะพาน

(1) สะพานพระราม 4

ตารางที่ 4.4.4 ระดับมาตรการของสะพานพระราม 4

รายชื่อชิ้นส่วน	หมายเลข	ประเภทของความเสียหาย	ช่วงคาบที่ 1	ช่วงคาบที่ 2	ช่วงคาบที่ 3
คานหลัก	01	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์	5	5	3
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		ความคิดปกติของที่ยึดลวดยึดแรง	5	5	5
	02	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์	5	5	3
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		ความคิดปกติของที่ยึดลวดยึดแรง	5	5	5
แผ่นพื้น	01	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	5	5	5
	03	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	5	5	5
	04	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	5	5	5
	06	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	5	5	5
คอม่อ กลางน้ำ	01	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์	5	3	5
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		ความคิดปกติในโครงสร้างส่วนล่าง	5	5	5
	02	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์	5	5	5
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		ความคิดปกติในโครงสร้างส่วนล่าง	5	5	5
ที่รองรับ สะพาน	101	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	5	5	5
	102	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	5	5	5
	103	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	5	5	5
	104	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	5	5	5
	105	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	5	5	5
	106	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	5	5	5
คิวดิน	01	ความไม่เรียบของคิวดิน	5	5	5
	01	ความคิดปกติของพื้นดิน	5	5	5
ราวกันชน	01	ความคิดปกติของราวกันชน	2	5	5
	02	ความคิดปกติของราวกันชน	2	2	2
	03	ความคิดปกติของราวกันชน	5	5	2
	04	ความคิดปกติของราวกันชน	5	5	5
รอยต่อขยายตัว	01	ความคิดปกติของรอยต่อขยายตัว	5	5	5

บทที่ 4 การวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวของสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา

(2) สะพานพระราม 5

ตารางที่ 4.4.5 ระดับมาตรการของสะพานพระราม 5

รายชื่อชิ้นส่วน	หมายเลข	ประเภทของความเสียหาย	ช่วงคนที่ 1	ช่วงคนที่ 2	ช่วงคนที่ 3	ช่วงคนที่ 4	ช่วงคนที่ 5	ช่วงคนที่ 6	ช่วงคนที่ 7
คานหลัก	01	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์เกลือ	5	5	5	5	5	3	5
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	5	5	5
		ความคิดปกติของข้อต่อคานคดแรง	5	5	5	5	5	5	5
	02	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์เกลือ	5	5	5	3	5	3	5
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	5	5	5
		ความคิดปกติของข้อต่อคานคดแรง	5	5	5	5	5	5	5
พื้นพื้น	01	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5	5	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	5	5	5	5	5	5	5
	03	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5	5	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	5	5	5	5	5	5	5
	04	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5	5	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	5	5	5	5	5	5	5
	06	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5	5	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	5	5	5	5	3	5	5
คานกึ่งกลางน้ำ	01	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์เกลือ	5	5	5	5	5	5	5
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	5	5	5
		ความคิดปกติในโครงสร้างส่วนล่าง	5	5	5	5	5	5	5
	02	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์เกลือ	5	5	5	5	5	5	5
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	5	5	5
		ความคิดปกติในโครงสร้างส่วนล่าง	5	5	5	5	5	5	5
ที่รองรับสะพาน	101	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	5	5	5	5	5	5	5
	102	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	5	5	5	5	5	5	5
	103	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	5	5	5	5	5	5	5
	104	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	5	5	5	5	5	5	5
คิวกถนน	01	ความไม่เรียบของคิวกถนน	5	5	5	5	5	5	5
		ความคิดปกติของพื้นถนน	5	5	5	5	5	5	5
ราวกันชน	01	ความคิดปกติของราวกันชน	5	5	5	2	5	2	5
	02	ความคิดปกติของราวกันชน	5	5	5	2	5	2	5
	03	ความคิดปกติของราวกันชน	5	5	5	5	5	2	5
รอยต่อขยายตัว	01	ความคิดปกติของรอยต่อขยายตัว	5	-	-	-	-	-	5

การสำรวจเพื่อวางแผนงานบำรุงรักษาสะพานในระยะยาว (สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา)

รายงานฉบับสุดท้าย

(3) สะพานพระราม 7

ตารางที่ 4.4.6 ระดับมาตรการของสะพานพระราม 7

รายชื่อชิ้นส่วน	หมายเลข	ประเภทของความเสียหาย	ช่วงที่ 1	ช่วงที่ 2	ช่วงที่ 3
คานหลัก	01	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, กราบซีเมนต์	3	5	3
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		ความคิดปกติของที่ยึดลวดยึดแรง	5	5	5
	02	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, กราบซีเมนต์	3	5	3
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		ความคิดปกติของที่ยึดลวดยึดแรง	5	5	5
แผ่นพื้น	01	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	3	5	3
	03	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	3	5	5
	04	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	5	5	5
	06	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	3	5	3
คอร่องกลางน้ำ	01	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, กราบซีเมนต์	5	5	5
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		ความคิดปกติในโครงสร้างส่วนล่าง	5	5	5
	02	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, กราบซีเมนต์	5	5	5
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		ความคิดปกติในโครงสร้างส่วนล่าง	5	5	5
ที่รองรับสะพาน	101	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	5	-	5
	102	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	5	-	5
	103	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	5	-	5
	104	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	5	-	0
คิวดน	01	ความไม่เรียบของคิวดน	5	5	5
		ความคิดปกติของคิวดน	5	5	5
ราวกันชน	01	ความคิดปกติของราวกันชน	2	2	2
	02	ความคิดปกติของราวกันชน	2	2	2
	03	ความคิดปกติของราวกันชน	2	2	2
รอยต่อขยายตัว	01	ความคิดปกติของรอยต่อขยายตัว	2	-	5

บทที่ 4 การวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวของสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา

(4) สะพานกรุงธน

ตารางที่ 4.4.7 ระดับมาตรการของสะพานกรุงธน

รายชื่อชิ้นส่วน	หมายเลข	ประเภทของความเสียหาย	ช่วงคนที่ 1	ช่วงคนที่ 2	ช่วงคนที่ 3	ช่วงคนที่ 4	ช่วงคนที่ 5	ช่วงคนที่ 6
โครงสร้างตัวบน	01, 02	สันนมหัศิก	5	5	5	5	5	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5	5
		น๊อตหลุด	5	5	5	5	5	5
		การลิกขาด	5	5	5	5	5	5
โครงสร้างตัวล่าง	01	สันนมหัศิก	5	5	5	5	5	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5	5
		น๊อตหลุด	5	5	2	5	5	5
		การลิกขาด	5	5	2	2	5	5
	02	สันนมหัศิก	5	5	5	5	5	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5	5
		น๊อตหลุด	5	5	2	5	5	5
		การลิกขาด	5	5	2	2	5	5
ชิ้นส่วนแนวเฉียง	01, 02	สันนมหัศิก	5	5	5	5	5	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5	5
		น๊อตหลุด	5	5	5	5	5	5
		การลิกขาด	5	5	5	5	5	5
ชิ้นส่วนแนวตั้ง	01	สันนมหัศิก	5	4	5	5	5	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5	5
		น๊อตหลุด	5	5	5	5	5	5
		การลิกขาด	5	5	5	5	5	5
	02	สันนมหัศิก	4	5	5	5	5	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5	5
		น๊อตหลุด	5	5	5	5	5	5
		การลิกขาด	5	5	5	5	5	5
ตัวัดแนวเฉียงบน	01	สันนมหัศิก	5	5	5	5	5	5
	รอยแตก	5	5	5	5	5	5	
ตัวัดแนวเฉียงล่าง	01-03	น๊อตหลุด	5	5	5	5	5	5
	การลิกขาด	5	5	5	5	5	5	
ตัวัดแนววางหัดบน	01-03	สันนมหัศิก	5	5	5	5	5	5
	รอยแตก	5	5	5	5	5	5	
คานขอย	01-12	สันนมหัศิก	5	5	5	5	5	5
	รอยแตก	5	5	5	5	5	5	
คานขวาง	01-03	น๊อตหลุด	5	5	5	5	5	5
	การลิกขาด	5	5	5	5	5	5	
ตัวัดแนววางตั้งล่าง	01, 03	สันนมหัศิก	5	5	5	5	5	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5	5
		การหลุดของน๊อต	5	5	5	5	5	5
		การบดขยี้รูปร่าง, การเสวยรูปร่าง	5	5	5	5	5	5
	02	สันนมหัศิก	5	5	5	5	5	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5	5
		การหลุดของน๊อต	5	5	5	5	5	5
		การบดขยี้รูปร่าง, การเสวยรูปร่าง	5	5	2	2	5	5
แท่นหิน	01	เหล็กเสริม โขด	5	5	5	5	5	5
		เหล็กอ่อน	5	5	5	5	5	5
		รอยแตกในแท่นหิน	5	3	3	3	3	3
		ขีดลวดยึดแรงยึดปกติ	5	5	5	5	5	5
	02-12	เหล็กเสริม โขด	5	5	5	5	5	5
		เหล็กอ่อน	5	5	5	5	5	5
		รอยแตกในแท่นหิน	5	5	5	5	5	5
		ขีดลวดยึดแรงยึดปกติ	5	5	5	5	5	5
	13	เหล็กเสริม โขด	5	5	5	5	5	5
		เหล็กอ่อน	5	5	5	5	5	5
		รอยแตกในแท่นหิน	5	3	3	3	3	3
		ขีดลวดยึดแรงยึดปกติ	5	5	5	5	5	5
โครงสร้างส่วนล่าง	01, 02	รอยแตก	5	5	5	5	5	5
		เหล็กเสริม โขด	5	5	5	5	5	5
ห้องรับสะพาน	101, 102, 201, 202	ความคิดปกติในกรทำงาน	5	5	5	5	5	3
		ความคิดปกติในกรทำงาน	5	5	5	5	5	3
		ความคิดปกติในกรทำงาน	5	5	5	5	5	5
		ความคิดปกติในกรทำงาน	5	5	5	5	5	5
คิ้วถนน	01	ปรับรูปร่างที่ถนน	5	5	5	5	5	5
		คานข้างบน	5	5	5	5	5	5
ราวกันชน	01, 02	ความคิดปกติในราวกันชน	5	2	2	2	2	2
		ความคิดปกติในราวกันชน	2	2	2	2	2	2
รอยต่อ	01, 02	ความคิดปกติในรอยต่อ	5	5	5	5	5	5
		ความคิดปกติในรอยต่อ	5	-	-	-	-	5

การสำรวจเพื่อวางแผนงานบำรุงรักษาสะพานในระยะยาว (สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา)

รายงานฉบับสุดท้าย

(5) สะพานพระปิ่นเกล้า

ตารางที่ 4.4.8 ระดับมาตรการของสะพานพระปิ่นเกล้า

รายชื่อชิ้นส่วน	หมายเลข	ประเภทของความเสียหาย	ช่วงคันที่ 1	ช่วงคันที่ 2	ช่วงคันที่ 3
คานหลัก	01	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, กราบซีเมนต์	5	3	5
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		ความคิดปกติของยึดถาวรยึดแรง	5	5	5
	02	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, กราบซีเมนต์	3	3	3
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		ความคิดปกติของยึดถาวรยึดแรง	5	5	5
แผ่นหิน	01	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นหิน	3	3	3
	03	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นหิน	5	5	5
	05	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นหิน	3	3	3
ค่อมกึ่งกลางใต้	01	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, กราบซีเมนต์	3	3	5
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		ความคิดปกติใน โครงสร้างส่วนล่าง	5	5	5
	02	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, กราบซีเมนต์	5	5	5
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		ความคิดปกติใน โครงสร้างส่วนล่าง	5	5	5
ที่รองรับสะพาน	101	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	3	-	3
	102	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	3	-	3
	103	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	3	-	3
	104	ความคิดปกติในการทำงานของที่รองรับ	3	-	3
ผิวถนน	01	ความไม่เรียบของผิวถนน	5	5	5
		ความคิดปกติของพื้นถนน	2	5	5
ราวกันชน	01	ความคิดปกติของราวกันชน	2	2	2
	02	ความคิดปกติของราวกันชน	2	2	2
	03	ความคิดปกติของราวกันชน	2	2	2
	04	ความคิดปกติของราวกันชน	5	5	5
รอยต่อขยายตัว	01	ความคิดปกติของรอยต่อขยายตัว	2	2	2

บทที่ 4 การวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวของสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา

(6) สะพานพระพุทธยอดฟ้า

ตารางที่ 4.4.9 ระดับมาตรการของสะพานพระพุทธยอดฟ้า

รายชื่อชิ้นส่วน	หมายเลข	ประเภทของความเสียหาย	ช่วงคนที่ 1	ช่วงคนที่ 2	ช่วงคนที่ 3	
โครงเหล็กค้ำยัน	01	สนิมเหล็ก	5	4	5	
		รอยแตก	5	5	5	
		น๊อตหลวม	5	5	5	
	02	การฉีกขาด	5	5	5	
		สนิมเหล็ก	5	4	5	
		รอยแตก	5	5	5	
โครงค้ำตัวถัง	01	การฉีกขาด	5	5	5	
		สนิมเหล็ก	5	2	4	
		รอยแตก	5	5	5	
	02	น๊อตหลวม	5	2	2	
		การฉีกขาด	5	5	5	
		สนิมเหล็ก	4	2	4	
ชิ้นส่วนแนวตั้ง	01	รอยแตก	5	5	5	
		น๊อตหลวม	5	5	5	
		การฉีกขาด	5	5	5	
	02	สนิมเหล็ก	5	4	5	
		รอยแตก	5	5	5	
		น๊อตหลวม	5	5	5	
ชิ้นส่วนแนวตั้ง	01	สนิมเหล็ก	5	5	5	
		รอยแตก	5	5	5	
		น๊อตหลวม	5	5	5	
	02	การฉีกขาด	1	5	5	
		สนิมเหล็ก	5	5	5	
		รอยแตก	5	5	5	
ตัวเชื่อมแนวตั้งบน	01, 02	สนิมเหล็ก	5	5	5	
		รอยแตก	5	5	5	
		น๊อตหลวม	5	5	5	
	ตัวเชื่อมแนวตั้งล่าง	01	การฉีกขาด	5	5	5
			สนิมเหล็ก	5	5	5
			รอยแตก	5	5	5
คานช่อ	01-10	สนิมเหล็ก	5	5	5	
		รอยแตก	5	5	5	
		น๊อตหลวม	5	5	5	
	คานขวาง	01-03	การฉีกขาด	5	5	5
			สนิมเหล็ก	5	5	5
			รอยแตก	5	5	5
ตัวเชื่อมแนวขวางด้านบน	01	สนิมเหล็ก	4	2	4	
		รอยแตก	5	2	5	
		การฉีกขาด	5	2	5	
	ตัวเชื่อมแนวขวางด้านล่าง	01	การฉีกขาด	5	5	5
			สนิมเหล็ก	5	5	5
			รอยแตก	5	5	5
แผ่นพื้น		01	เหล็กเสริม โขด	5	5	5
			รอยร่อน	5	5	5
			รอยแตกในแผ่นพื้น	3	3	3
	02-12	เหล็กเสริม โขด	5	5	5	
		รอยร่อน	5	5	5	
		รอยแตกในแผ่นพื้น	5	5	5	
013	เหล็กเสริม โขด	5	5	5		
	รอยร่อน	5	5	5		
	รอยแตกในแผ่นพื้น	3	3	3		
โครงสร้างส่วนล่าง	01	เหล็กเสริม โขด	5	5	5	
		รอยร่อน	5	5	5	
		รอยแตกในโครงสร้าง	5	5	5	
	02	เหล็กเสริม โขด	3	3	3	
		รอยร่อน	5	5	5	
		รอยแตกในโครงสร้าง	5	5	5	
ร่องรับสะพาน	ทั้งหมด	ความผิดปกติในร่องรับ	5	5	5	
ค้ำยัน	01	ปรับปรุงพื้นถนน	5	5	5	
		ค้ำยัน	2	5	5	
ราวกันชน	01	ความผิดปกติในราวกันชน	5	5	5	
		ความผิดปกติในราวกันชน	5	5	5	
รอยต่อ	01	ความผิดปกติในรอยต่อ	5	5	5	
		02	ความผิดปกติในรอยต่อ	5	-	5

การสำรวจเพื่อวางแผนงานบำรุงรักษาสะพานในระยะยาว (สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา)

รายงานฉบับสุดท้าย

(7) สะพานพระปกเกล้า

ตารางที่ 4.4.10 ระดับมาตรการของสะพานพระปกเกล้า

รายชื่อชิ้นส่วน	หมายเลข	ประเภทของความเสียหาย	ช่วงกานที่ 1	ช่วงกานที่ 2	ช่วงกานที่ 3	ช่วงกานที่ 4	ช่วงกานที่ 5
กานเหล็ก	01	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, กราบซีเมนต์	5	3	5	5	5
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	5
		ความคิดปกติของที่ยึดลวดยึดแรง	5	5	5	5	5
	02	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, กราบซีเมนต์	5	3	5	5	5
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	5
		ความคิดปกติของที่ยึดลวดยึดแรง	5	5	5	5	5
แผ่นพื้น	01	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	5	3	5	3	5
	03	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	5	5	5	5	5
	04	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	5	5	5	5	5
	06	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	5	3	5	3	5
คองกรีตทางน้ำ	01	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, กราบซีเมนต์	5	5	3	5	5
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	5
		ความคิดปกติใน โครงสร้างส่วนล่าง	5	5	5	5	5
	02	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, กราบซีเมนต์	5	5	5	5	5
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	5
		ความคิดปกติใน โครงสร้างส่วนล่าง	5	5	5	5	5
ที่รองรับสะพาน	101	ความคิดปกติในการทำงานของ ที่รองรับ	5	-	-	-	5
	102	ความคิดปกติในการทำงานของ ที่รองรับ	5	-	-	-	5
	103	ความคิดปกติในการทำงานของ ที่รองรับ	5	-	-	-	5
	104	ความคิดปกติในการทำงานของ ที่รองรับ	5	-	-	-	5
ผิวถนน	01	ความไม่เรียบของผิวถนน	5	4	5	5	5
		ความคิดปกติของพื้นถนน	5	2	5	5	5
ราวกันชน	01	ความคิดปกติของราวกันชน	5	2	2	2	5
	02	ความคิดปกติของราวกันชน	5	5	5	5	5
	03	ความคิดปกติของราวกันชน	5	5	2	5	5
	04	ความคิดปกติของราวกันชน	5	2	2	2	5
รอยต่อขยายตัว	01	ความคิดปกติของรอยต่อขยายตัว	5	-	-	-	5

บทที่ 4 การวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวของสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา

(8) สะพานตากสิน

ตารางที่ 4.4.11 ระดับมาตรการของสะพานตากสิน

รายชื่อชิ้นส่วน	หมายเลข	ประเภทของความเสียหาย	ช่วงคาบที่ 1	ช่วงคาบที่ 2	ช่วงคาบที่ 3	
คานหลัก	01	รอยแตก น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์	3	3	3	
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	
		ความคิดปลิวที่ขีดลวดยึดแรง	5	5	5	
	02	รอยแตก น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์	3	3	3	
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	
		ความคิดปลิวที่ขีดลวดยึดแรง	5	5	5	
แผ่นพื้น	01	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	
		การหลุดร่อน	5	5	5	
		รอยแตกในแผ่นพื้น	3	5	3	
	03	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	
		การหลุดร่อน	5	5	5	
		รอยแตกในแผ่นพื้น	3	5	3	
	04	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	
		การหลุดร่อน	5	5	5	
		รอยแตกในแผ่นพื้น	3	5	3	
		06	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
			การหลุดร่อน	5	5	5
			รอยแตกในแผ่นพื้น	3	5	3
คานกลางน้ำ	01	รอยแตก น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์	5	3	5	
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	
		ความคิดปลิวในโครงสร้างส่วนล่าง	5	5	5	
	02	รอยแตก น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์	5	5	3	
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	
		ความคิดปลิวในโครงสร้างส่วนล่าง	5	5	5	
ที่รองรับสะพาน	101	ความคิดปลิวในการทำงานของที่รองรับ	3	-	5	
	102	ความคิดปลิวในการทำงานของที่รองรับ	3	-	5	
	103	ความคิดปลิวในการทำงานของที่รองรับ	3	-	5	
	104	ความคิดปลิวในการทำงานของที่รองรับ	3	-	5	
ผิวถนน	01	ความไม่เรียบของผิวถนน	5	5	4	
		ความคิดปลิวของพื้นถนน	5	5	2	
ราวกันชน	01	ความคิดปลิวของราวกันชน	2	2	5	
	02	ความคิดปลิวของราวกันชน	2	2	2	
	03	ความคิดปลิวของราวกันชน	5	5	5	
	04	ความคิดปลิวของราวกันชน	2	5	5	
รอยต่อขยายตัว	01	ความคิดปลิวของรอยต่อขยายตัว	5	-	5	

การสำรวจเพื่อวางแผนงานบำรุงรักษาสะพานในระยะยาว (สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา)

รายงานฉบับสุดท้าย

(9) สะพานพระราม 3

ตารางที่ 4.4.12 ระดับมาตรการของสะพานพระราม 3

รายชื่อชิ้นส่วน	หมายเลข	ประเภทของความเสียหาย	ช่วงคามที่ 1	ช่วงคามที่ 2	ช่วงคามที่ 3
คานหลัก	01	รอยแตก น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์	3	5	3
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		ความคิดปกติของที่ยึดลวดยึดแรง	5	5	5
แม่เหล็ก	01	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	5	3	5
	03	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		การหลุดร่อน	5	5	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	5	5	3
คานกลางน้ำ	01	รอยแตก น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์	3	5	5
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		ความคิดปกติในโครงสร้างส่วนล่าง	5	5	5
	02	รอยแตก น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์	3	3	3
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5
		ความคิดปกติในโครงสร้างส่วนล่าง	5	5	5
ผิวถนน	01	ความไม่เรียบของผิวถนน	5	5	5
		ความคิดปกติของพื้นถนน	5	5	5
ราวกันชน	01	ความคิดปกติของราวกันชน	5	5	5
	02	ความคิดปกติของราวกันชน	5	5	5
	03	ความคิดปกติของราวกันชน	5	5	5
รอยต่อขยายตัว	01	ความคิดปกติของรอยต่อขยายตัว	5	-	5

บทที่ 4 การวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวของสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา

(10) สะพานกรุงเทพ

ตารางที่ 4.4.13 ระดับมาตรการของสะพานกรุงเทพ

รายชื่อชิ้นส่วน	หมายเลข	ประเภทของภาว เนเสียหาย	ช่วงที่ 1	ช่วงที่ 2	ช่วงที่ 3	ช่วงที่ 4	ช่วงที่ 5
โครงสร้างบน	01	สันนํ้าเหล็ก	5	5	4	5	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5
		นํ้าซึม	5	5	5	5	5
	02	การฉีกขาด	5	5	5	5	5
		สันนํ้าเหล็ก	5	5	5	5	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5
โครงสร้างล่าง	01, 02	นํ้าซึม	5	4	5	4	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5
		นํ้าซึม	5	5	5	5	5
		การฉีกขาด	5	5	5	5	5
ชิ้นส่วนแนวตั้ง	01	สันนํ้าเหล็ก	5	4	5	4	4
		รอยแตก	5	5	5	5	5
		นํ้าซึม	5	5	5	5	5
	02	การฉีกขาด	5	5	5	5	5
		สันนํ้าเหล็ก	4	4	5	4	4
		รอยแตก	5	5	5	5	5
ชิ้นส่วนแนวนอน	01	นํ้าซึม	5	5	5	5	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5
		การฉีกขาด	5	5	5	5	5
	02	สันนํ้าเหล็ก	5	4	5	5	4
		รอยแตก	5	5	5	5	5
		นํ้าซึม	5	5	5	5	5
ตัวสะพานเอียง	01	สันนํ้าเหล็ก	4	4	4	4	4
		รอยแตก	5	5	5	5	5
		นํ้าซึม	5	5	5	5	5
	02	การฉีกขาด	5	5	5	5	5
		สันนํ้าเหล็ก	5	4	5	5	4
		รอยแตก	5	5	5	5	5
ตัวสะพานเอียงล่าง	01	นํ้าซึม	5	5	5	5	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5
		การฉีกขาด	5	5	5	5	5
	02	สันนํ้าเหล็ก	4	4	4	4	4
		รอยแตก	5	5	5	5	5
		นํ้าซึม	5	5	5	5	5
ตัวสะพานวางค้ำยัน	01	สันนํ้าเหล็ก	4	5	5	4	4
		รอยแตก	5	5	5	5	5
		นํ้าซึม	5	5	5	5	5
	02	การฉีกขาด	5	5	5	5	5
		สันนํ้าเหล็ก	5	5	5	5	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5
การขอย	01-04	สันนํ้าเหล็ก	5	5	5	5	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5
		นํ้าซึม	5	5	5	5	5
	06-10	การฉีกขาด	5	5	5	5	5
		สันนํ้าเหล็ก	5	5	5	5	5
		รอยแตก	5	5	2	5	5
การแขวง	01-03	นํ้าซึม	5	5	5	5	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5
		การฉีกขาด	5	5	5	5	5
	05	สันนํ้าเหล็ก	5	5	5	5	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5
		นํ้าซึม	5	5	5	5	5
ตัวสะพานวางค้ำยันล่าง	01	สันนํ้าเหล็ก	5	5	5	4	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5
		นํ้าซึม	5	5	5	5	5
	02	การฉีกขาด	5	5	5	5	5
		สันนํ้าเหล็ก	5	5	5	5	5
		รอยแตก	5	5	5	5	5
โครงสร้างส่วนล่าง	01, 02	รอยแตก	5	5	5	5	5
		เหล็กเสริมโหด	5	5	5	5	5
		ความผิดปกติในโครงสร้าง	5	5	5	5	5
ร่องรับสะพาน	ทั้งหมด	ความผิดปกติในสะพาน	5	5	5	5	5
ค้ำยัน	01	ไม้รับแรงที่ค้ำยัน	5	5	5	5	5
		ค้ำยัน	2	5	5	5	5
ราวกันชน	01	ความผิดปกติในราวกันชน	2	2	5	2	2
		ความผิดปกติในราวกันชน	2	2	5	2	2
รวม	01, 02	ความผิดปกติในรอยต่อ	5	5	5	5	5

บทที่ 4 การวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวของสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา

(12) สะพาน IRR ใต้

ตารางที่ 4.4.15 ระดับมาตรการของสะพาน IRR ใต้

รายชื่อชิ้นส่วน	หมายเลข	ประเภทของกรวยเสียหาย	จำนวนที่ 1	จำนวนที่ 2	จำนวนที่ 3	จำนวนที่ 4	รายชื่อชิ้นส่วน	หมายเลข	ประเภทของกรวยเสียหาย	จำนวนที่ 3	
คานเหล็ก	01	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, ความเป็นกรด	5	5	5	5	คานเหล็ก	01-04	คานเหล็ก	5	
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5			รอยแตก	5	
		ความผิดปกติของเหล็กคานค้ำยัน	5	5	5	5			การหลุดของเหล็ก	5	
	02	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, ความเป็นกรด	5	5	5	5	คานขวาง	01-03	การฉีกขาด	5	
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5			คานเหล็ก	5	
		ความผิดปกติของเหล็กคานค้ำยัน	5	5	5	5			รอยแตก	5	
	03	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, ความเป็นกรด	5	5	5	5	คานขวาง	01-03	การหลุดของเหล็ก	5	
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5			การฉีกขาด	5	
		ความผิดปกติของเหล็กคานค้ำยัน	5	5	5	5			การไหลของเหล็กเสริม	5	
คานขวาง	01	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, ความเป็นกรด	5	5	5	5	แผ่นพื้น	01-05	การหลุดร่อน	5	
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5			รอยแตกในแผ่นพื้น	5	
		ความผิดปกติของเหล็กคานค้ำยัน	5	5	5	5			ความผิดปกติของเหล็กคานค้ำยัน	5	
	02	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, ความเป็นกรด	5	5	5	5	เสาเข็ม	01	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, ความเป็นกรด	3	
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5			การไหลของเหล็กเสริม	5	
		ความผิดปกติของเหล็กคานค้ำยัน	5	5	5	5			ความผิดปกติของเหล็กคานค้ำยัน	5	
	03	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, ความเป็นกรด	5	5	5	5	เสาเข็ม	02	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, ความเป็นกรด	3	
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5			การไหลของเหล็กเสริม	5	
		ความผิดปกติของเหล็กคานค้ำยัน	5	5	5	5			ความผิดปกติของเหล็กคานค้ำยัน	5	
แผ่นพื้น	01	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	สายเคเบิล	01	ความผิดปกติของเหล็กคานค้ำยัน	2	
		การหลุดร่อน	5	5	5	5			ความผิดปกติของเหล็กคานค้ำยัน	2	
		รอยแตกในแผ่นพื้น	3	3	3	3			02	ความผิดปกติของเหล็กคานค้ำยัน	2
	02	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	ท้องถนนสะพาน	101	ความผิดปกติในการใช้งานของท้องถนน	5	
		การหลุดร่อน	5	5	5	5			102	ความผิดปกติในการใช้งานของท้องถนน	5
		รอยแตกในแผ่นพื้น	5	5	5	5			103	ความผิดปกติในการใช้งานของท้องถนน	5
	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	104			ความผิดปกติในการใช้งานของท้องถนน	5	
	การหลุดร่อน	5	5	5	5	201			ความผิดปกติในการใช้งานของท้องถนน	5	
	รอยแตกในแผ่นพื้น	3	3	3	3	202			ความผิดปกติในการใช้งานของท้องถนน	5	
03	การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5	ผิวถนน	01	ความผิดปกติในการใช้งานของท้องถนน	5		
	การหลุดร่อน	5	5	5	5			ความไม่เรียบของผิวถนน	5		
	รอยแตกในแผ่นพื้น	3	3	3	3			ความผิดปกติของพื้นถนน	5		
โครงสร้างส่วนล่าง	01	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, ความเป็นกรด	3	5	3	3	ราวกันชน	01	ความผิดปกติของราวกันชน	5	
		การไหลของเหล็กเสริม	5	5	5	5			02	ความผิดปกติของราวกันชน	5
		ความผิดปกติในโครงสร้างส่วนล่าง	5	5	5	5			03	ความผิดปกติของราวกันชน	5
02	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, ความเป็นกรด	3	-	-	3	ราวกันชน	02	ความผิดปกติของราวกันชน	5		
	การไหลของเหล็กเสริม	5	-	-	5			03	ความผิดปกติของราวกันชน	5	
	ความผิดปกติในโครงสร้างส่วนล่าง	5	-	-	5			04	ความผิดปกติของราวกันชน	5	
ผิวถนน	01	ความไม่เรียบของผิวถนน	5	5	5	5	ราวกันชน	04	ความผิดปกติของราวกันชน	5	
		ความผิดปกติของพื้นถนน	5	5	5	5					
ราวกันชน	01	ความผิดปกติของราวกันชน	5	5	5	5					
	02	ความผิดปกติของราวกันชน	5	5	5	5					
	03	ความผิดปกติของราวกันชน	5	5	5	5					
	04	ความผิดปกติของราวกันชน	5	5	5	5					
รอยต่อขยายตัว	01	ความผิดปกติของรอยต่อขยายตัว	5	5	5	5					

4.4.5 การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) เพื่อดำเนินการและทบทวนแผนงาน

โดยทั่วไปแล้ว ในการจัดทำแผนงานบำรุงรักษาสะพานแบบเชิงป้องกันนั้น จำเป็นต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นจำนวนมาก ซึ่งไม่ว่าในองค์กรใดๆ ก็ตามในปัจจุบันยังไม่มีการดำเนินการที่เพียงพอ

สถานการณ์ในปัจจุบันใน DRR ก็เช่นเดียวกัน ต้องเผชิญกับปัญหาหลายประการและยังไม่มีการดำเนินงานบำรุงรักษาสะพานแบบเชิงป้องกัน

ในอนาคตอันใกล้ เป็นที่คาดการณ์ว่าปัญหาเหล่านี้จะสามารถแก้ไขได้ โดยการดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลในรูปแบบเดียวกันของหน่วยงานต่างๆ ใน DRR ทั้งหมด และทำการวางแผนงานบำรุงรักษาสะพานตาม "คู่มือการตรวจสอบและประเมินผล" นอกจากนี้ กระบวนการเหล่านี้ไม่มีรูปแบบที่แน่นอนตายตัว ควรมีการปรับปรุงและแก้ไขให้เหมาะสมตามระยะเวลาด้วย

(1) วงจร PDCA ในงานบำรุงรักษา

ระบบการบำรุงรักษาสะพานในระยะยาวนั้น สามารถแสดงด้วยวงจร PDCA ได้ตามข้างล่าง

- Plan : วางแผนงานบำรุงรักษาสะพาน
- Do : ดำเนินมาตรการซ่อมแซม, เสริมกำลัง
- Check : ตรวจสอบสะพานตามกำหนดเวลา
- Action : ทบทวนและปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง

ในแผนงานบำรุงรักษาสะพานในระยะยาวนั้น เนื่องจากมีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มความแม่นยำในการพยากรณ์ ดังนั้นจึงควรมีการปรับปรุงแผนงานอยู่เสมอในระหว่างดำเนินการตามวงจร PDCA ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ (ด้านเทคโนโลยี, ด้านสังคม, ด้านสิ่งแวดล้อม และอื่นๆ)

(2) ข้อเสนอต่อแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการและทบทวนแผนงาน

1) ข้อกำหนดทั่วไป

ข้อกำหนดทั่วไปของสะพานทั้งหมดได้แสดงไว้ดังข้างล่างนี้ คือ มีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแผนงานให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

- a) การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี: วิธีการซ่อมแซม, การทำนายการเสื่อมสภาพในอนาคต เป็นต้น
- b) การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม : ปริมาณการจราจร, งบประมาณของงานซ่อมแซม เป็นต้น
- c) การเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งแวดล้อม: ดัชนีทำนายอัตราการเสื่อมสภาพ เป็นต้น
- d) การเปลี่ยนแปลงของระบบบำรุงรักษา : ฝั่งองค์กรงานบำรุงรักษา, ระบบการอบรมบุคลากร, ความถี่ในการตรวจสอบประจำ เป็นต้น

โดยทั่วไปแล้ว การดำเนินงานตรวจสอบประจำในวงจร PDCA ในทุกระยะเวลา 5 ปี นั้นถือว่าเป็นมาตรการที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานจริง

2) แผนปฏิบัติการสำหรับสะพานเหล็กโครงถักข้อหมุน (Steel Truss Bridge)

ความเสียหายโดยทั่วไปที่พบในสะพานเหล็กโครงถักข้อหมุน (สะพานกรุงธน, สะพานกรุงเทพ, สะพานพระพุทธยอดฟ้า) ได้แก่ การชนของเรือหรือรถยนต์และการเกิดสนิมในชิ้นส่วนหลักของโครงสร้าง

ในกรณีแรกนั้น เนื่องจากไม่ได้เป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นตามระยะเวลา ถ้าหากสามารถดำเนินการมาตรการป้องกันการชนได้เป็นผลสำเร็จก็จะสามารถลดความเสียหายลงได้อย่างมาก การตรวจสอบความถูกต้องของการทำนายความเสียหายของสะพานเหล่านี้ในวงจร PDCA อาจจะพิจารณาให้มีการดำเนินการในช่วงเวลา

เดียวกันได้

ส่วนในกรณีหลังนั้น เนื่องจากเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นตามเวลาที่ผ่านไป โดยทั่วไปจึงอาจจะกำหนดให้มีการดำเนินการตรวจสอบประจำปีทุกๆ 5 ปี ในวงจร PDCA ได้ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากงานทาสีใหม่จะดำเนินการทุกๆ 4 ปี ซึ่งนั่งร้านที่ใช้งานทาสีสามารถนำมาใช้สำหรับงานตรวจสอบได้ ก็อาจจะกำหนดให้มีการรายงานว่ามีความเสียหายรุนแรงหรือไม่ รวมถึงตำแหน่งของความเสียหายถ้ามี ซึ่งจะช่วยให้งานตรวจสอบมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ อาจมีการปรับปรุงเพิ่มคุณภาพและความทนทานของวิธีการทาสี ซึ่งจะช่วยให้งานทาสีซ่อมแซมสามารถดำเนินงานไปพร้อมกันและเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามวงจร PDCA ได้

3) แผนปฏิบัติการสำหรับสะพานคอนกรีต (Concrete Bridge)

ความเสียหายโดยทั่วไปที่พบในสะพานคอนกรีต (สะพานพระราม 4, สะพานพระราม 5, สะพานพระราม 7, สะพานพระปิ่นเกล้า, สะพานพระปกเกล้า, สะพานสมเด็จพระเจ้าตากสิน, สะพานพระราม 3) ได้แก่ ความเสียหายเบื้องต้นที่เกิดในระหว่างการก่อสร้างและคราบซีเมนต์ที่บริเวณใต้คานซึ่งเกิดจากน้ำที่รั่วซึมผ่านรอยต่อขยายตัว เนื่องจากระดับความรุนแรงของความเสียหายเหล่านี้อยู่ในเกณฑ์ทั่วไป จึงพิจารณาว่าไม่น่ามีปัญหาใด ถ้ามีการดำเนินงานตรวจสอบประจำปีและซ่อมแซมทุกๆ ระยะเวลา 5 ปี ในสะพานพระราม 5 นั้น เนื่องจากมีการเอียงตัวของเสาสะพานซึ่งอาจจะเป็นปัญหาใหญ่ต่อโครงสร้างได้ จึงควรให้มีการตรวจสอบอย่างละเอียดเพิ่มเติมเป็นการเร่งด่วน นอกเหนือจากงานตรวจสอบประจำปี

4) แผนปฏิบัติการสำหรับสะพานขึง (Cable-stayed Bridge)

ความเสียหายโดยทั่วไปที่พบในสะพานขึง (สะพาน IRR เหนือ, IRR ใต้) คือ รอยแตกในแผ่นพื้นสะพาน, บริเวณมุมขอบของเสาขึง (Pylon), บริเวณโครงสร้างส่วนล่างของเสาขึง, บริเวณเดือด้านข้างของเสาตอม่อ

ถึงแม้ว่าความเสียหายใน 2 กรณีแรกนั้นจะไม่มีผลกระทบต่อโครงสร้างโดยรวม ในกรณีแผ่นพื้นยื่น (Cantilever Slab) ควรให้มีการตรวจสอบงานออกแบบและศึกษาการติดตั้งชั้นกันน้ำซึม สำหรับบริเวณมุมขอบของเสาขึงนั้น ควรให้มีการติดตั้งนั่งร้านและทำการตรวจสอบในระยะใกล้ด้วยตาเปล่าในระหว่างงานตรวจสอบประจำปีที่จะดำเนินการในปีหน้า

สำหรับความเสียหายใน 2 กรณีหลังนั้น เนื่องจากพิจารณาว่าไม่ได้เป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นเนื่องจากโครงสร้าง แต่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างการก่อสร้าง ถ้าดำเนินงานตรวจสอบประจำปีและซ่อมแซมทุกๆ ระยะเวลา 5 ปีอย่างต่อเนื่องก็ไม่น่าจะมีปัญหาใด

